

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11S/118/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4020200351
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4020200351.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu JUDr. Lenky Kostolanskej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcov: 1/ O.. I. T., nar. XX. XX. XXXX, P. nad R. XXX, P. nad R., 2/ E.. G. H., nar. XX. XX. XXXX, P. nad R. XXX, P. nad R., zastúpených E.. L. Kováčechovou, advokátkou Komenského 21, Banská Bystrica, IČO: 37 890 697, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, Bratislava, IČO: 30 416 094, za účasti pribratého účastníka konania: Slovenská správa ciest, Miletičova 19, Bratislava, IČO: 00 003 328, o správnej žalobe žalobcov v 1. a 2. rade zo dňa 13. 08. 2019 proti rozhodnutiu žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozhodnutie Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 ako i rozhodnutie Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019 a v e c v r a c i a Okresnému úradu Nitra na ďalšie konanie.

Žalobcom p r i z n á v a proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Pribratému účastníkovi konania súd právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania

1. Slovenská správa ciest ako navrhovateľ (vyvlastiteľ) podala návrh zo dňa 25. 09. 2018 na vyvlastnenie vlastníckeho práva k tam uvedeným pozemkom v členení: trvalý záber, dočasný záber, záber do jedného roka pre účel realizácie líniovej stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“, a to s poukazom na ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 135/1961 Zb.) v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 282/2015 Z.z. alebo zákon o vyvlastňovaní). Predmetom návrhu boli nehnuteľnosti dotknuté stavbou „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území obce P. nad R. a vyvlastňovaným bol O.. I. T. (žalobca v 1. rade).

Návrh na vyvlastnenie pozostával z troch častí:

I. Trvalý záber (týkal sa pozemkov uvedených v tabuľke),

II. Dočasný záber (týkal sa pozemkov uvedených v tabuľke s tým, že cena za prenájom je 1.748,65 eur a pozemky v dočasnom zábere budú slúžiť pre účely stavby a s ňou spojené objekty s uvedením ich čísla a názvu), pričom obmedzenie vlastníckeho práva bude spočívať v oprávnení vyvlastníteľa vstúpiť na predmet obmedzenia vlastníckeho práva, vykonávať na predmete obmedzenia vlastníckeho práva stavebné práce spočívajúce v realizácii stavebných objektov, ktoré sú uvedené v tabuľke. V tejto

časti návrhu je uvedené, že vyvlastiteľ zaslal vyvlastňovanému písomný návrh na uzavretie dohody - nájomnej zmluvy č. 1155/6153/NZ-2017 spolu so sprievodným listom s obsahovými náležitosťami v súlade s ust. § 3 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z.z., pričom vyvlastňovaný na túto výzvu nereagoval, napriek poučeniu, že ak sa k návrhu nevyjadrí do 15 dní od doručenia návrhu zmluvy, predpokladá sa, že dohodu o uzatvorení zmluvy odmieta,

Dočasný záber sa týkal i pozemkov uvedených v ďalšej tabuľke s tým, že cena za prenájom je 1.136,33 eur za rok a pod tabuľkou boli uvedené čísla a názvy objektov. Aj v tomto prípade vyvlastiteľ uviedol, že zaslal vyvlastňovanému písomný návrh na uzavretie dohody - nájomnej zmluvy č. 1529/6153/NZ-2018 spolu so sprievodným listom s obsahovými náležitosťami v súlade s ust. § 3 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z.z.. Vyvlastňovaný na túto výzvu nereagoval v zákonnej lehote a v podaní zo dňa 30. 07. 2018 oznámil nesúhlas s cenou za nájom.

Výška náhrady za dočasné obmedzenie bola stanovená na základe znaleckého posudku č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017, ktorý vypracovala Ing. E. R. - znalkyňa z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. Náhrada za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva bola navrhnutá v sume 2.884,98 eur za rok.

III. Záber do jedného roka sa týkal pozemkov uvedených v tabuľke a cena za prenájom bola stanovená na 1.065,47 eur s tým, že pozemky v dočasnom zábere budú slúžiť pre účely stavby a s ňou spojené objekty, ktorých čísla a názvy boli uvedené v ďalšej tabuľke, pričom obmedzenie vlastníckeho práva bude spočívať v oprávnení vyvlastiteľa vstúpiť na predmet obmedzenia vlastníckeho práva, vykonávať na predmete obmedzenia vlastníckeho práva stavebné práce spočívajúce v realizácii stavebných objektov, ktoré boli uvedené v tabuľke. V tejto časti návrhu je taktiež uvedené, že vyvlastiteľ zaslal vyvlastňovanému návrh na uzavretie dohody - nájomnej zmluvy č. 1530/6153/NZ-2018 spolu so sprievodným listom s obsahovými náležitosťami v súlade s ust. § 3 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z.z., pričom vyvlastňovaný na túto výzvu nereagoval, napriek poučeniu, že ak sa k návrhu nevyjadrí do 15 dní od doručenia návrhu zmluvy, predpokladá sa, že dohodu o uzatvorení nájomnej zmluvy odmieta. Výška náhrady za dočasné obmedzenie bola stanovená na základe znaleckého posudku č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017, ktorý vypracovala Ing. E. R. - znalkyňa z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. Náhrada za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva bola navrhnutá v sume 1.065,47 eur za rok.

Navrhovateľ vyvlastnenia uviedol spoločnosť ZSE Distribúcia, a.s. ako osobu, ktorej právo môže byť dočasným vyvlastnením vlastníckeho práva k pozemkom vyvlastňovaného priamo dotknuté.

2. Dňa 02. 10. 2018 vydal príslušný správny orgán (t.j. Okresný úrad Nitra odbor výstavby a bytovej politiky) oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania a nariadenie ústneho pojednávania pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území R., C. R., P. nad R., Q. nad R., U. D.. Ústne pojednávaním bolo nariadené na deň 19. 11. 2018.

3. Dňa 19. 11. 2018 bola spísaná zápisnica o priebehu ústneho pojednávania vo veci trvalého vyvlastnenia vlastníckeho práva, dočasného obmedzenia vlastníckeho práva a obmedzenia vlastníckeho práva do jedného roka k pozemkom v katastrálnom území P. nad R. pre stavbu „B. I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území R., C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D.. Na pojednávaní predložil vyvlastňovaný (žalobca v 1. rade) písomné námietky zo dňa 19. 11. 2018 a žiadal o zistenie skutočného stavu veci, zadováženie všetkých potrebných podkladov a dôkazov, odborné preskúmanie predložených znaleckých posudkov a vydanie rozhodnutia s určením primeranej náhrady zohľadňujúcej všetky okolnosti prípadu alebo žiadal zamietnutie návrhu na vyvlastnenie.

K podaným námietkam sa vyjadril vyvlastňovateľ v podaní zo dňa 30. 11. 2018 a na základe žiadosti vyvlastňovacieho orgánu podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. o podanie odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia podala znalkyňa Ing. E. R. k znaleckému posudku č. 13/2017 odborné vyjadrenie (vysvetlenie) znalca zo dňa 20. 12. 2018.

Vyvlastňovaný (žalobca v 1. rade) na vyjadrenie znalkyne reagoval v podaní zo dňa 29. 01. 2019.

4. Okresný súd Galanta v podaní zo dňa 01. 02. 2019 oznámil vyvlastňovaciemu orgánu (na základe jeho žiadosti zo dňa 11. 01. 2019 o oznámenie účastníkov konania vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/38/2018), že vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/38/2018 bola podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to žalobkyňou G. H., proti žalovanému I. T..

Následne vyvlastňovací orgán zaslal oznámenie zo dňa 02. 10. 2018 o začatí vyvlastňovacieho konania G. H. ako účastníčke konania so žiadosťou, aby v lehote 5 dní odo dňa jeho doručenia oznámila svoje námietky.

V podaní zo dňa 11. 03. 2019 G. H. požiadala o informovanie o obsahu a rozsahu vedeného vyvlastňovacieho konania, žiadala o zaslanie návrhu na vyvlastnenie, podkladov k návrhu a o zaslanie kompletnej komunikácie a stanovísk všetkých zúčastnených strán.

Správny orgán prvého stupňa jej v podaní zo dňa 13. 03. 2019 s poukazom na ust. § 23 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oznámil, že má právo nazerať do spisu do vydania právoplatného rozhodnutia vo veci, a preto vyvlastňovací orgán nie je povinný jej zasielať fotokópie zo spisového materiálu.

5. Správny orgán prvého stupňa ako vyvlastňovací orgán vydal rozhodnutie o vyvlastnení č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019, ktoré sa týkalo dočasného obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom a obmedzenia vlastníckeho práva do jedného roka k pozemkom evidovaným na LV podľa návrhu vlastníkovi O.. I. T. pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území R., C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D..

V časti I.a tohto rozhodnutia správny orgán prvého stupňa rozhodol tak, že podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/, b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní dočasne obmedzil vlastnícke právo k tam uvedeným pozemkom vlastníkovi (žalobcovi v 1. rade) v prospech Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest na účel podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území R., C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D. v rozsahu tam uvedených stavebných objektov za tam stanovených podmienok s tým, že dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom sa navrhuje na dobu určitú, na tri roky. V časti I.b tohto rozhodnutia správny orgán prvého stupňa rozhodol tak, že podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/, b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní dočasne obmedzil vlastnícke právo k tam uvedeným pozemkom do jedného roka vlastníkovi (žalobcovi v 1. rade) v prospech Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest na účel podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území Šaľa, C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D. v rozsahu tam uvedených stavebných objektov za tam stanovených podmienok.

Zároveň správny orgán prvého stupňa rozhodol o námietkach žalobcu v 1. rade tak, že ich zamietol ako nedôvodné a podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona o vyvlastňovaní odkázal vlastníka pozemkov bez prerušenia konania na súd s tým, že požiadavku na vyššiu úhradu voči podniku možno uplatniť na súde v lehote jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, inak toto právo zanikne.

V časti II.a správny orgán prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona o vyvlastňovaní tak, že za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom patrí vyvlastňovanému žalobcovi v 1. rade náhrada v sume 1.748,65 eur/rok za záber a podiel, ktorá bola určená podľa znaleckého posudku č. 13/2017 znalkyne Ing. E. R. a ktorú uhradí vyvlastniťel žalobcovi v 1. rade do 30. marca bežného roka spätne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku na tam uvedený bankový účet, pričom náhrada patrí za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o vyvlastňovaní patrí žalobcovi v 1. rade za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva náhrada v sume 1.136,33 eur/rok za záber a podiel, pričom náhrada patrí žalobcovi v 1. rade za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a túto sumu uhradí vyvlastniťel do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba, do 30. marca bežného roka spätne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku.

V časti II.b správny orgán prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona o vyvlastňovaní tak, že za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka k pozemkom patrí žalobcovi v 1. rade ako vyvlastňovanému náhrada v sume 437,96 eur/rok za záber a podiel, ktorá bola určená za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka podľa znaleckého posudku č. 13/2017 znalkyne Ing. E. R. a ktorú uhradí vyvlastniťel žalobcovi v 1. rade do 30. marca bežného roka spätne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku na tam uvedený bankový účet, pričom náhrada patrí za využívanie pozemku ku dňu začatia jeho využívania do dňa jeho vrátenia vlastníkovi a podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o vyvlastňovaní patrí žalobcovi v 1. rade za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom do jedného roka náhrada v sume 627,52 eur/rok za záber a podiel, pričom náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka bola určená podľa znaleckého posudku č. 15/2017 znalkyne Ing. E. R. a žalobcovi v 1. rade patrí náhrada za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a túto sumu uhradí vyvlastniťel do úschovy na súde, v obvode ktorého sa

preukázané. Ústavnoprávne podmienky vyvlastnenia sú zakotvené v čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorých je vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva možné len v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu. Všeobecná úprava vyvlastňovania je ustanovená v zákone č. 282/2015 Z.z., pričom jednotlivé účely vyvlastnenia vo verejnom záujme sú vymedzené v osobitných právnych predpisoch, v danom prípade je ním zákon č. 135/1961 Zb.

11. V predmetnej veci správny orgán prvého stupňa po preskúmaní priložených dokladov a po vyhodnotení návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie zistil, že sú splnené zákonom ustanovené podmienky na obmedzenie vlastníckeho práva v trvaní jedného a troch rokov a na základe uvedeného obmedzil vlastnícke právo žalobcu v 1. rade k pozemkom v katastrálnom území P. nad R. uvedeným vo výroku jeho rozhodnutia v prospech vyvlastniteľa vo verejnom záujme podľa zákona č. 282/2015 Z.z. v spojení s ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“, katastrálne územie Šaľa, C. nad R., nad R., Q. nad R., U. D..

Verejný záujem je predmetom dokazovania v rámci vyvlastňovacieho konania o určitej otázke, je predmetom správnej úvahy a zisťuje sa v priebehu konania na základe zvažovania najrôznejších partikulárnych záujmov. Zákon č. 282/2015 Z.z. v ust. § 2 ods. 1 písm. b/ vyjadruje, že verejný záujem možno skúmať vo vzťahu k zákonom umožnenému účelu, teda najprv musí existovať účel vyvlastnenia a až vo vzťahu k nemu sa skúma, či účel vyvlastnenia je vo verejnom záujme vzhľadom na okolnosti, najmä či verejný záujem prevažuje nad oprávnenými záujmami existujúceho vlastníka.

Žalovaný zistil, že správny orgán prvého stupňa pri skúmaní existencie/preukázania verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k predmetným pozemkom ako podklad zohľadnil územné rozhodnutie mesta Šaľa č. 4043/2010-3 zo dňa 26. 01. 2011 (právoplatné dňa 03. 03. 2011), ktorého platnosť bola predĺžená rozhodnutím č. 00860/2014/SU/00965 zo dňa 06. 03. 2014 (právoplatné dňa 11. 04. 2014), rozhodnutím č. 04845/2016/SU/04293 zo dňa 28. 11. 2016 (právoplatné dňa 28. 12. 2016) a vydaním rozhodnutia mesta Šaľa o zmene územného rozhodnutia č. 11034/2018/SU/2178 zo dňa 21. 06. 2018 (právoplatné dňa 08. 10. 2018) a geometrického plánu č. 36315583-031-2012i zo dňa 13. 12. 2012. Žalovaný bol toho názoru, že správny orgán prvého stupňa vykonal za účelom posúdenia existencie verejného záujmu náležité dokazovanie.

12. Následne sa žalovaný vyjadril k jednotlivým námietkam žalobcov v 1. a 2. rade.

K namietanej nekompletnosti návrhu navrhovateľa - SSC Bratislava na vyvlastnenie z dôvodu nepredloženia právoplatného rozhodnutia o zmene územného rozhodnutia žalovaný uviedol, že vyvlastiteľ spolu s návrhom na vyvlastnenie predložil právoplatné územné rozhodnutie č. 04845/2016/SU/04293 zo dňa 28. 11. 2016 (právoplatné dňa 28. 12. 2016), pričom rozhodnutím č. 11034/2018/SU/2178 zo dňa 21. 06. 2018 (právoplatné dňa 08. 10. 2018) bola predĺžená platnosť vyššie uvedeného územného rozhodnutia o ďalšie tri roky od právoplatnosti rozhodnutia, čo znamená, že platnosť územného rozhodnutia platí až do 28. 12. 2019. Vyvlastiteľ teda splnil podmienku ust. § 9 ods. 3 písm. g/ zákona č. 282/2015 Z.z..

V intenciách § 2 ods. 2 tohto zákona vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania a ten sa vo vyvlastňovacom konaní dokazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce. Súlad so zámermi a cieľmi územného plánovania bol posúdený v územnom konaní. Nevyhnutnosť rozsahu obmedzenia vlastníckeho práva bola preukázaná vyššie uvedeným územným rozhodnutím a geometrickým plánom. Záväzné stanovisko obce je dôležité najmä pri tých účeloch vyvlastnenia, ktoré nevyžadujú vydanie územného rozhodnutia. Nakoľko v tomto prípade bolo vydané územné rozhodnutie, vyvlastiteľ nemal povinnosť predložiť stanovisko obce. Žalovaný považoval túto námietku za neopodstatnenú.

K nesprávne určenému okruhu účastníkov konania žalovaný uviedol, že správny orgán skúma z úradnej povinnosti počas celého konania, komu prislúcha účastníctvo v konaní. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že správny orgán prvého stupňa opomenul oznámiť začatie konania žalobkyni v 2. rade, ale hneď ako sa dozvedel o skutočnosti, že prebieha súdne konanie k niektorým nehnuteľnostiam medzi žalobcom v 1. rade a žalobkyňou v 2. rade, vykonal všetky procesné úkony smerujúce k tomu, aby boli zabezpečené práva všetkých účastníkov konania, teda aj žalobkyne v 2. rade. Účastníkom konania nikto nebránil v podávaní námietok a pripomienok, k nahliadaniu do spisového materiálu a ani robeniu si záznamov, kópií. Aj túto námietku považoval žalovaný za neopodstatnenú.

Vo vzťahu k namietanej neúplnosti vyvlastniteľom predloženého návrhu na uzatvorenie kúpnej a nájomnej zmluvy žalovaný citoval ust. § 3 ods. 3 písm. d/ zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedol, že

preskúmaním spisového materiálu zistil, že vyvlastiteľ si túto povinnosť splnil, preto uvedenú námietku považoval za neopodstatnenú.

K žalobcami tvrdenej nekompletnosti návrhu vyvlastiteľa na vyvlastnenie, nepredloženiu písomného zhodnotenia spôsobov pokusu vyvlastiteľa a dohodu s vyvlastňovaným a dôkazu o tom, že pokus o nadobudnutie práva k pozemku alebo ku stavbe bol bezvýsledný, žalovaný citoval ust. 3 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z. a ust. § 17 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. a konštatoval, že zo spisového materiálu vyplýva, že vyvlastiteľ sa pokúsil o uzavretie dohody so žalobcom v 1. rade, ale z jeho strany nebola ponuka akceptovaná, preto vyvlastiteľovi vzniklo oprávnenie podať návrh na vyvlastnenie. Proces preukazovania bezvýslednosti dohody je prísne formalizovaný a ukladá vyvlastiteľovi zaslať vlastníčkovi písomnú výzvu na uzavretie dohody so stanovenými náležitosťami, pričom pokus o dohodu sa považuje za bezvýsledný, ak vlastník v lehote 15 dní od doručenia výzvy dohodu odmietne alebo v uvedenej lehote na výzvu nereaguje. V danom konkrétnom prípade bolo potrebné za pokus o dosiahnutie dohody považovať doručenie písomnej výzvy - návrhu na uzavretie dohody č. SSC/935/2018/6153/19387 zo dňa 28. 06. 2018 spolu s návrhom kúpnej zmluvy č. 1462/6153/KZ-2018, čo bolo preukázané doručenkou, ktorá je súčasťou spisu. Vo vyvlastňovacom konaní bol správny orgán prvého stupňa povinný skúmať, či vyvlastiteľ bezvýslednosť pokusu o dohodu pri podaní návrhu na vyvlastnenie preukázal zákonným spôsobom. Žalovaný bol toho názoru, že vyvlastiteľ pri podaní návrhu na vyvlastnenie zo dňa 25. 09. 2018 preukázal bezvýslednosť pokusu o dohodu v súlade s ust. § 17 zákona č. 165/1961 Zb. a túto námietku považoval za neopodstatnenú.

K namietanému nesúladu návrhu kúpnej zmluvy a nájomnej zmluvy so všeobecne záväznými právnymi predpismi (ust. § 40a Občianskeho zákonníka, objektívnej nemožnosti uzavretia nájomných zmlúv predložených vyvlastiteľom z dôvodu existujúcich platných nájomných zmlúv, nepravdivé tvrdenia - klamanie vyvlastiteľa v návrhu na vyvlastnenie) žalovaný uviedol, že konanie vyvlastiteľa pred podaním návrhu na vyvlastnenie nepodlieha preskúmaniu správnym orgánom prvého stupňa, nakoľko je to vzťah súkromného charakteru medzi vyvlastiteľom, ktorý má záujem získať vlastnícke právo a vlastníkom nehnuteľnosti (vyvlastňovaným). Môže skúmať len skutočnosť, či bol pokus o nadobudnutie potrebných práv k pozemkom bezvýsledný a či je táto bezvýslednosť riadne preukázaná. Bezvýslednosť ponukového konania vyvlastiteľ riadne preukázal, a to písomným návrhom na uzatvorenie dohody, ktorý obsahoval náležitosti vyžadované zákonom č. 282/2015 Z.z., zákonom č. 135/1961 Zb. a doručenkou. Je zrejmé, že k dohode neprišlo, a preto aj tieto námietky považoval žalovaný za neopodstatnené.

K námietke týkajúcej sa nedostatočne preukázaného a nedostatočne preskúmaného verejného záujmu, žalovaný uviedol, že správny orgán prvého stupňa vykonal za účelom posúdenia existencie verejného záujmu náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie o vyvlastnení v časti týkajúcej sa existencie verejného záujmu odôvodnil. Z ust. § 2 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. vyplýva, že vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania a ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce vo vyvlastňovacom konaní. Správny orgán prvého stupňa mal za to, že vyvlastiteľ dostatočným spôsobom pri podaní návrhu na vyvlastnenie preukázal splnenie verejného záujmu, nakoľko v danom prípade je verejný záujem preukázaný územným rozhodnutím, ktoré je v súlade s platnými územnými plánmi obcí, ktorými prechádza stavba. Už samotný územný plán svojou podstatou a spôsobom schvaľovania predstavuje verejný záujem a dotknuté osoby mali možnosť uplatniť námietky ako účastníci konania. K otázke verejného záujmu sa vyjadril aj český ústavný súd (I. ÚS 198/95, PL. ÚS 24/04), ktorý uviedol, že verejný záujem nie je vždy totožný so záujmom kolektívnym (uspokojovanie kolektívnych záujmov určitých skupín môže byť dokonca v rozpore so všeobecnými záujmami spoločnosti). Verejný záujem je potrebné chápať ako záujem, ktorý možno označiť ako všeobecne prospešný záujem. Aj túto námietku považoval žalovaný za neopodstatnenú.

K námietke, že správny orgán nestanovil primeranú náhradu zohľadňujúcu všetky okolnosti žalovaný uviedol, že správny orgán prvého stupňa určil výšku náhrady za vyvlastnenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe znaleckého posudku č. 13/2017 vypracovaného podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z. Ing. E. R.. Postupoval v súlade so zákonom, keď podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. zabezpečil odborné vyjadrenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. V konaní nedošlo medzi vyvlastiteľom a žalobcom v 1. rade k dohode o náhrade za vyvlastnenie, preto správny orgán prvého stupňa v rozhodnutí vo výroku o náhrade podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. určil náhradu za vyvlastnenie na základe znaleckého posudku vyvlastiteľa (ust. § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 282/2015 Z.z.) a odkázal žalobcu v 1. rade s požiadavkou na vyššiu náhradu na súd bez prerušenia konania. Žalobcom v 1. rade predložený znalecký posudok č. 6/2018 zo dňa 13. 03. 2018 (vyhotovil Ing. S. P.) na podporu jeho požiadavky na vyššiu náhradu za vyvlastnenie, je právne irelevantný, nakoľko podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. správny orgán prvého stupňa určí náhradu za vyvlastnenie

na základe znaleckého posudku predloženého vyvlastiteľom. V prípade ak vyvlastňovaný nesúhlasí s výškou náhrady, tak má možnosť podať žalobu na príslušný súd. S poukazom na ust. § 14 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. sa mohol žalobca v 1. rade ako účastník konania domáhať preskúmania výroku o náhrade v súdnom konaní, pričom žaloba musí byť podaná v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení a zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Opravným prostriedkom proti výroku o výške náhrady za vyvlastnenie je teda žaloba podaná na príslušnom súde v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení. Žalovaný nie je príslušný na preskúmanie výroku o výške náhrady za vyvlastnenie a žalobcu v 1. rade odkazuje na podanie správnej žaloby v súlade s ust. § 14 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z..

K chybám a nedostatkom znaleckého posudku vyvlastníteľa (nesúladi znaleckého posudku vyvlastníteľa so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chýbajúce nezávislé posúdenie znaleckého posudku vyvlastníteľa) žalovaný uviedol, že znalec v plnej miere zodpovedá za obsah ním vypracovaného znaleckého posudku a správny orgán nemá právo posudzovať, resp. spochybňovať správnosť znaleckého posudku. V súvislosti s touto námietkou žalovaný poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 6Sžo/150/2009 zo dňa 18. 05. 2010. Znalecký posudok je dôkazom v správnom konaní, ktorý správny orgán hodnotí nie z hľadiska jeho obsahovej správnosti, ale len z hľadiska, či úvahy znalca nie sú v rozpore so zásadami logiky a skutkovým stavom, ako sa tento javí z dôkazov vykonaných pred správnym orgánom. Správny orgán nemôže závery znaleckého posudku nahradiť vlastným odborným posúdením. Práve z uvedeného dôvodu správny orgán prvého stupňa ako vyvlastňovací orgán zabezpečil odborné vyjadrenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Posudzovať dodržiavanie zákonnosti a správnosti postupov znalcov vykonávajúcich znaleckú činnosť má vo svojej kompetencii Ministerstvo spravodlivosti SR, čo vyplýva z ustanovení zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K žalobcom predloženému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 10 SŽk/5/2016 žalovaný uviedol, že sa jedná o staršie rozhodnutie, ktoré ešte nezohľadňovalo novú právnu úpravu zákona č. 282/2015 Z.z.. Aj tieto námietky považoval žalovaný za neopodstatnené.

Rovnako tak ďalšie námietky žalobcu v 1. rade (že mu nebolo vyhovené ohľadom rozšírenia kúpnej zmluvy, resp. vyvlastnenia, že správny orgán neskúmal nevyhnutný rozsah vyvlastnenia, že mu nebolo vyhovené ohľadom návrhu na majetkovoprávne vysporiadanie poskytnutím náhradného pozemku) považoval žalovaný za nedôvodné, nakoľko predmetom rozhodnutia bolo dočasné obmedzenie vlastníckeho práva a nie jeho trvalé odňatie.

K námietke žalobcu v 1. rade o neposkytnutí času a priestoru účastníkom konania na vyjadrenie sa v konaní zo strany správneho orgánu prvého stupňa žalovaný poukázal na ust. § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedol, že vyvlastniateľ podal návrh na vyvlastnenie z dôvodu, že žalobca v 1. rade neakceptoval daný návrh. Správny orgán prvého stupňa tým že neposkytol vyvlastniateľovi dostatočný časový priestor na vyjadrenie sa k návrhu žalobcu v 1. rade neporušil zákon, nakoľko nikto z účastníkov nepožiadaval o prerušenie konania a zároveň nič nebránilo účastníkom konania uzavrieť dohodu aj počas prebiehajúceho konania.

K námietke nevyhodnotenia veci komplexne a vo všetkých súvislostiach žalovaný uviedol, že účastníci konania nedoložili žiadne rozhodnutie vo veci žalobcom v 1. rade spomenutej žaloby. Podanie žaloby nepredstavuje dôvod na prerušenie alebo zastavenie konania a správne orgány sú viazané rozhodnutiami, ktoré sú právoplatné a vykonateľné. Predmetom návrhu na vyvlastnenie bolo dočasné obmedzenie pozemkov uvedených v návrhu, teda uvedené pozemky po uplynutí obmedzenia budú vrátené žalobcovi v 1. rade.

K nedodržaniu lehoty zo strany správneho orgánu žalovaný uviedol, že lehoty upravené v ust. § 49 správneho poriadku majú výlučne poriadkový charakter a ich nedodržanie nemá vplyv na práva účastníkov konania. Vydanie rozhodnutia po uplynutí lehoty podľa ust. § 49 ods. 2 správneho poriadku, ktorá má výlučne poriadkový charakter nemožno považovať za vadu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť samotného rozhodnutia vo veci, resp. predstavovať zásah do práv a právom chránených záujmov žalobcu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 4 SŽ 153/99.

K nesplneniu požiadavky žalobcu v 1. rade ako vyvlastňovaného zo strany správneho úradu o zaslanie stanovísk dotknutých orgánov žalovaný uviedol, že námietka je neopodstatnená, nakoľko práva a právom chránené záujmy žalobcu v 1. rade zostali zachované a neboli porušené. Správny orgán prvého stupňa nijakým spôsobom nebránil účastníkom konania podávať námietky a pripomienky, nebránil im nahliadať do spisového materiálu a ani robeniu si záznamov, kópií, prípadne výpisov zo spisov, zároveň žalobcovi v 1. rade dokumenty doručoval aj poštovou prepravou. Ustanovenie § 33 ods. 2

správneho poriadku zaväzuje správny orgán len umožniť účastníkom konania vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie, aktívna úloha je v takomto prípade na samotných účastníkoch konania.

K odvolaniu žalobkyne v 2. rade žalovaný uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu jej vlastníckeho práva, nakoľko z predložených listov vlastníctva vyplýva, že vlastníkom pozemkov je žalobca v 1. rade. Žalobkyni v 2. rade prislúcha postavenie účastníčky z dôvodu prebiehajúcich súdnych konaní (ust. § 8 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z.). Práva žalobkyne v 2. rade boli v konaní chránené dostatočne, nakoľko okresný úrad vo výroku rozhodnutia rozhodol, že náhrada za nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom súdnych konaní medzi žalobcom v 1. rade a žalobkyňou v 2. rade, bude poukázaná do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádzajú pozemky. Zároveň žalovaný pripustil, že došlo k určitým procesným pochybeniam zo strany správneho orgánu prvého stupňa, ale tie nie sú takej povahy, že by bolo potrebné rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec na nové rozhodnutie z dôvodu, aby sa odstránili formálne vady, ktoré nemôžu žalobkyni v 2. rade aj tak prívodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie. Z uvedeného dôvodu považoval žalovaný odvolanie žalobkyne v 2. rade za neopodstatnené.

13. V závere svojho rozhodnutia žalovaný konštatoval, že správny orgán prvého stupňa v predmetnom vyvlastňovacom konaní pri hodnotení dôkazov, na základe ktorých skúmal splnenie podmienok vyvlastnenia, vychádzal zo zákonného rámca daného zákonom č. 282/2015 Z.z. a zákonom č. 135/1961 Zb., ktoré presne vymedzujú zákonné podmienky pre vyvlastnenie, a ktoré zároveň predstavujú hranicu voľnej úvahy správneho orgánu. Žalovaný bol toho názoru, že správny orgán prvého stupňa vykonával v predmetnom vyvlastňovacom konaní procesné úkony v súlade so zákonom č. 282/2015 Z.z. a v lehotách, ktoré administratívne zvládol vzhľadom na množstvo námietok žalobcu v 1. rade a najmä ich rozsah, dokladanie dokumentov do konania a oboznamovanie účastníkov konania s týmito podkladmi pre rozhodnutie a ich následným vyhodnotením.

Žalovaný preskúmal vec v celom rozsahu, preskúmal formálnu aj vecnú stránku napadnutého rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako aj procesu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a nakoľko nezistil nesúlad napadnutého rozhodnutia - jeho výrokovej alebo dôvodovej časti so všeobecne záväznými právnymi predpismi, rozhodol v odvolacom konaní tak, že odvolanie žalobcov v 1. a 2. rade zamietol a potvrdil odvolaniami napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. 03. 2019.

III. Zhrnutie argumentov žalobcov v žalobe

14. Žalobou zo dňa 13. 08. 2019 (doručenou tunajšiemu súdu dňa 14. 08. 2019), ktorá bola pôvodne vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 11S/81/2019 sa žalobcovia v 1. a 2. rade (ďalej aj žalobcovia) domáhali preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 18232/2019/SV/52231 zo dňa 25. 06. 2019 a prvostupňového rozhodnutia Okresného úradu Nitra odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-25 zo dňa 15. 03. 2019 ako i ďalšieho rozhodnutia žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 a prvostupňového rozhodnutia Okresného úradu Nitra odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019. Obe rozhodnutia žalovaného nadobudli právoplatnosť dňa 15. 07. 2019. Žalobcovia žiadali, aby súd zároveň vrátil vec správnejmu orgánu prvého stupňa na nové konanie.

15. V I. časti žaloby (skutkový stav) žalobcovia popísali skutkový stav tak, ako ho súd uviedol v I. časti tohto svojho rozsudku, a preto v tejto časti rozsudku nebude súd skutkový stav podrobne uvádzať.

16. V II. časti žaloby (k splneniu procesných podmienok pre podanie správnej žaloby) žalobcovia uviedli, že boli účastníkmi vyvlastňovacích konaní pre trvalé a dočasné obmedzenie vlastníckeho práva, pričom obe konania viedol Okresný úrad Nitra odbor výstavby a bytovej politiky, ktorý vydal dve rozhodnutia, a to rozhodnutie zo dňa 15. 03. 2019 (týkalo sa trvalého vyvlastnenia vlastníckeho práva) a rozhodnutie zo dňa 19. 03. 2019 (týkalo sa dočasného obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom a obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom do jedného roka). Proti obidvom týmto rozhodnutiam podali žalobcovia ako účastníci konania odvolania, o ktorých rozhodoval žalovaný rozhodnutím č. 18232/2019/SV/52231 zo dňa 25. 06. 2019 a č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019. Namietali, že postupom a rozhodnutiami správnych orgánov (vyvlastňovacieho orgánu a žalovaného) bolo zasiahnuté do ich práv, predovšetkým vlastníckeho práva garantovaného v čl. 20 a práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR, a to z dôvodov, ktoré sú uvedené v tejto žalobe.

Ďalej sa žalobcovia vyjadrili k ich aktívnej legitímácii, k vyčerpaniu opravných prostriedkov a k dodržaniu lehoty na podanie správnej žaloby. Uviedli, že podávajú spoločnú žalobu, ktorou namietajú tak rozhodnutia o trvalom vyvlastnení nehnuteľností, t.j. prvostupňové rozhodnutie okresného úradu o vyvlastnení č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-25 zo dňa 15. 03. 2019 a odvolacie rozhodnutie žalovaného č. 18232/2019/SV/52231 zo dňa 25. 06. 2019, ako aj rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, t.j. rozhodnutie okresného úradu o vyvlastnení č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019 a odvolacie rozhodnutie žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019. Vo veci prebehlo len jedno konanie, ktoré začalo na základe jedného návrhu na začatie konania (zo dňa 25. 09. 2018), pričom konanie o trvalom aj dočasnom zábere nehnuteľností uskutočňovali vyvlastňovacie orgány spoločne, vo veci bolo jedno spoločné ústne konanie. Žalobcovia podali každý jedno odvolanie, ktoré smerovalo voči oboch rozhodnutiam prvostupňového orgánu. Výsledkom jedného konania boli dve rozhodnutia, avšak namietané rozhodnutia žalovaného sú takmer identické, totožné od slova do slova, vrátane preklepov. Preto sú identické namietané nezákonnosti v postupe aj v rozhodnutiach oboch orgánov. V záujme hospodárnosti konania žalobcovia uviedli, že je dôvodné, aby sa preskúmanie zákonnosti oboch konaní a rozhodnutí uskutočnilo spoločne. Ide o veci, ktoré spolu skutkovo súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov konania, pričom spoločné konanie o preskúmaní viacerých rozhodnutí predpokladá aj ust. § 65 a § 66 SSP. Ak sa ďalej v texte uvádza „rozhodnutie“ bez jeho konkrétneho označenia podľa čísla a dátumu vydania, myslia sa tým obe rozhodnutia jedného stupňa, t.j. rozhodnutie okresného úradu č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-25 zo dňa 15. 03. 2019 (rozhodnutie o vyvlastnení) a rozhodnutie okresného úradu č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019 (o dočasnom zábere nehnuteľností). Rovnako platí že kde sa v texte uvádza „vyvlastňovacie konanie“, zahŕňa toto konanie tak trvalé vyvlastňovanie, ako aj dočasné obmedzenie vlastníckeho práva.

17. V III. časti (dôvody žaloby) žaloby žalobcovia citovali čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, ust. § 2, § 18 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 282/2015 Z.z.), ust. § 3, § 4 ods. 2, § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 71/1967 Zb.), ust. § 108 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 50/1976 Zb.) a uviedli, že pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva (dočasnom, či trvalom), ústava i zákony stanovujú štyri podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Vyvlastnenie sa musí uskutočniť: v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme, na základe zákona a za primeranú náhradu.

K vyvlastneniu v nevyhnutnej miere (časť III.1 žaloby) žalobcovia uviedli, že vyvlastňovať možno len v nevyhnutnej miere, pričom „vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce vo vyvlastňovacom konaní“. K otázke nevyhnutnej miery vyvlastňovací orgán uviedol, že túto posudzoval na podklade predloženej kópie katastrálnej mapy a geometrického plánu č. 36315583-030-2012. Žalobca v 1. rade v konaní aj v odvolaní namietal, že podkladom k návrhu na začatie konania o vyvlastňovaní malo byť právoplatné územné rozhodnutie. Územné rozhodnutie na líniovú stavbu „Cesta 1/75 Šaľa - obchvat“ vydalo mesto Šaľa dňa 26. 01. 2011 (č. 4043/2010-3), jeho platnosť bola neskôr opakovane predĺžovaná. Avšak v čase podania návrhu a oznámenia vyvlastňovacieho orgánu zo dňa 02. 10. 2018, ktorým tento oznámil začatie vyvlastňovacieho konania, prebiehalo konanie o zmene územného rozhodnutia. Predmetom konania nebolo len predĺženie platnosti územného rozhodnutia, ale aj ďalšie zmeny dokumentácie, ktoré sa týkali zmien v jednotlivých objektoch oproti dokumentácii na územné rozhodnutie, objektov, ktoré neboli riešené v dokumentácii pre územné rozhodnutie, ako aj objektov, ktoré boli riešené v dokumentácii pre územné rozhodnutie, ale neboli prevzaté do dokumentácie pre stavebné povolenie. Rozhodnutie mesta Šaľa ako príslušného stavebného úradu č. 11034/2018/SU/2178 bolo vydané dňa 21. 06. 2018, pričom právoplatnosť nadobudlo až 08. 10. 2018, teda v čase, kedy už prebiehalo vyvlastňovacie konanie. Z uvedeného vyplýva, že vyvlastňovacie konanie začalo bez právoplatného územného rozhodnutia, na základe ktorého sa malo vyvlastňovať a ktoré určuje aj nevyhnutný rozsah vyvlastnenia / obmedzenia vlastníckeho práva. Napriek tomu vyvlastňovací orgán neprerušil konanie a nežiadal doloženie nevyhnutného podkladu pre začatie vyvlastňovacieho konania. Žalovaný sa k tejto námietke žalobcu v 1. rade nevyjadril.

V tejto časti žaloby žalobcovia citovali i ust. § 2 ods. 3, 4 zákona č. 282/2015 Z.z. s poukazom na ust. § 2 ods. 5 tohto zákona, v ktorom je demonštratívne vymedzený pojem „neprimerané ťažkosti“. Žalobca v 1. rade v odvolaní namietal nevyhnutnosť rozsahu vyvlastnenia, a to vo vzťahu k záverečnému stanovisku Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 27. 07. 2007, ktoré sa týka predmetnej stavby obchvatu Šaľa, pričom žalovaný sa k tejto námietke vôbec nevyjadril. Taktiež žiadal rozšíriť vyvlastňovanie (resp. predmet kúpnej zmluvy) o ďalšie dva pozemky, a to z dôvodu, že po uskutočnení stavby budú ako

orná pôda znehodnotené a ich prístup bude prakticky znemožnený. Žalovaný k tomu uviedol, že ide o „novovytvorené parcely, ktoré boli odčlenené z pôvodných pozemkov registra „E“ a nie sú predmetom návrhu na vyvlastnenie, a preto nie je dôvodné aplikovať § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní“. Takýto záver je nelogický a vyvlastňovací orgán aj žalovaný k nemu dospeli bez toho, aby dôsledne aplikovali príslušné ustanovenie zákona č. 282/2015 Z.z.. Vyvlastňovacie orgány v konaní len prevzali tvrdenie vyvlastniteľa, že čo sa týka pozemku parc. č. 1558/12, tento nie je zapísaný na liste vlastníctva a je vedený len evidenčným spôsobom. Parcela nie je súčasťou geometrického plánu, preto ju nie je možné začleniť do kúpnych zmlúv. V rozhodnutí sa však uvádza, že „v prípade potreby bude možné dať parcelu č. XXXX/XX zapracovať do porealizačného zamerania stavby“. Uvedené nekonkrétne vyjadrenie naznačuje, že predmetná parcela skutočne bude dotknutá výstavbou, hoci nie je predmetom navrhovanej kúpnej zmluvy, či nájomnej zmluvy, a teda ani vyvlastňovacieho konania. Odôvodnenie v tejto časti chýba, a teda nie je zrejmé, aké úvahy viedli správny orgán k tomuto záveru.

Ohľadne námietky o nedostupnosti ďalšieho pozemku parc. č. XXXX/XX, žalobcovia uviedli, že vyvlastňovací orgán len prevzal tvrdenie vyvlastniteľa o tom, že bude zabezpečený prístup. Na tvrdenie žalobcu v 1. rade, že vznikne v skutočnosti „ostrovček“ obklopený jednotlivými vetvami cesty I/75, a teda pôjde zrejme o bezcennú, alebo znehodnotenú pôdu, správne orgány nereagovali a nevyjadrili sa k nemu.

K preukázaniu verejného záujmu, vyvlastnenie na základe zákona (časť III.2 žaloby), žalobcovia citovali ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 282/2015 Z.z. s tým, že obdobné ustanovenie obsahuje i štvrtá časť zákona č. 50/1976 Zb. (§ 108 ods. 3). Vyvlastňovací orgán k preukázaniu verejného záujmu uviedol, že „Účel vyvlastnenia je viazaný na osobitné zákony z dôvodu, že účel vyvlastnenia vo verejnom záujme ako aj ďalšie hmotnoprávne podmienky vyvlastnenia sú zakotvené v jednotlivých osobitných zákonoch, ktoré komplexne upravujú problematiku osobitných druhov stavieb vrátane vyvlastnenia na konkrétne účely. V danom prípade je verejný záujem vymedzený osobitným zákonom, ktorým je cestný zákon v znení ust. § 17 a § 17a“. Tieto ustanovenia (§ 17 a § 17a zákona č. 135/1961 Zb.) upravujú výkup nehnuteľností a vyvlastnenie vo veciach výstavby a správy diaľnic, ciest a miestnych komunikácií. Ustanovenie § 17a zákona č. 135/1961 Zb. však nijakým spôsobom neustanovuje, že v prípade výstavby diaľnic, ciest a iných súvisiacich stavebných úprav sa dotknuté nehnuteľnosti vo vlastníctve tretích osôb automaticky vyvlastňujú. V zmysle čl. 20 Ústavy SR vlastnícke právo možno obmedziť len na základe zákona, avšak nie zo zákona. Táto skutočnosť už bola aj judikovaná Ústavným súdom SR (ďalej aj „ústavný súd“), napr. v rozhodnutí PL. ÚS 19/09 zo dňa 26. 01. 2011. V inom rozhodnutí (PL. ÚS 33/95 zo dňa 20. 12. 1995) ústavný súd vysvetlil, prečo to tak je. Obdobne jednoznačná je aj ustálená prax všeobecných súdov a judikatúra Najvyššieho súdu SR (rozsudok NS SR sp. zn. 2Sžo/192/2015 zo dňa 27. 01. 2016). Najvyšší súd SR uviedol, že samotná skutočnosť, že návrhom je daný expropriačný titul (dôvod) - ktorým je v danom prípade výstavba cestnej komunikácie - ešte automaticky neznamená, že je daný aj verejný záujem na obmedzení vlastníckeho práva. Naopak, vo vyvlastňovacom konaní sa „musí ešte preukázať, že táto výstavba je vo verejnom záujme, pričom toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že verejný záujem je už zákonom daný, o teda že ho v rámci vyvlastňovacieho konania netreba preukazovať.“ Naopak - aj znenie príslušnej zákonnej úpravy (ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 282/2015 Z.z.) jednoznačne uvádza, že verejný záujem sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. „Verejný záujem je predmetom dokazovania v rámci rozhodovania o určitej otázke, napríklad vyvlastnení, a nie je možné ho vopred a priori stanoviť.“ (NS SR sp. zn. 2Sžo/192/2015). Najvyšší súd SR tiež zdôraznil, že stotožňovanie účelu vyvlastnenia s verejným záujmom je v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami o vyvlastňovaní, ako aj v rozpore s citovaným záverom ústavného súdu: „je potrebné zdôrazniť, že pri vyvlastnení musí byť nepochybne daný jeho zákonný účel a v konaní sa musí preukázať aj verejný záujem.“ (ibid.) Žalobca v 1. rade namietal v odvolaní nedostatok v preukázaní a preskúmaní verejného záujmu v konaní. Vyvlastňovacie orgány stotožnili účel vyvlastnenia s verejným záujmom a v konaní sa vôbec nezaoberali tým, že by skúmali, či na vyvlastnení existuje verejný záujem, aký je jeho vzťah a súvis s inými záujmami a v čom vlastne verejný záujem spočíva. Takýto postup je o to závažnejší, že vyvlastňovaním / obmedzovaním vlastníckeho práva žalobcov sa zasahuje do práva, ktoré patrí k základným ľudským právam a slobodám.

Z vyššie uvedeného je nepochybné, že žalovaný, ako aj prvostupňový vyvlastňovací orgán zásadným spôsobom zlyhali pri preukázaní verejného záujmu na vyvlastnení. Odôvodnenia namietaných rozhodnutí postrádajú akúkoľvek úvahu a zdôvodnenie, v čom spočíva verejný záujem na vyvlastnení, ktorý prevažuje nad vlastníckym právom žalobcov. Oba orgány nielenže porušili procesné predpisy, ale nenaplnili ani základný hmotnoprávny predpoklad vyvlastnenia.

Ohľadne poskytnutia primeranej náhrady za vyvlastnenie (časť III.3 žaloby) žalobcovia poukázali na právnu úpravu primeranej náhrady, resp. náhrady za vyvlastnenie (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, ust. § 4

ods. 1, 3 zákona č. 282/2015 Z.z., ust. § 111 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.). Žalobca v 1. rade namietal v konaní aj v odvolaní, že poskytnutá náhrada za vyvlastňované nehnuteľnosti nezodpovedá zákonnej povinnosti poskytnúť primeranú náhradu. Taktiež namietal použitý znalecký posudok, použitie metódy určenia ceny nehnuteľností (metóda polohovej diferenciácie), vzájomnú cenu pozemkov v rôznych lokalitách a ďalšie skutočnosti. Znalecký posudok č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017 spracovaný Ing. E. R. predložený vyvlastniteľom bol spracovaný na základe neplatnej právnej úpravy, a teda v čase jeho predloženia ako podkladu pre vyvlastnenie nezodpovedal aktuálnemu právnemu stavu. Bol spracovaný ku dňu 01. 05. 2017 podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z., tá bola však s účinnosťou od 01. 09. 2017 zmenená vyhláškou č. 213/2017 Z.z., čo znamená, že predložený znalecký posudok síce zodpovedal ust. § 4 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z.z. (teda nebol starší ako dva roky), ale ku dňu podania návrhu na začatie vyvlastňovacieho konania (teda ku dňu 27. 09. 2018) bol tento znalecký posudok neaktuálny, keďže bol spracovaný podľa právnej úpravy a s použitím koeficientov, ktorá v čase vyvlastňovacieho konania už bola zmenená. Vyvlastňované nehnuteľnosti boli od začiatku oceňované nesprávne, na základe už neplatného právneho stavu.

Žalobca v 1. rade v konaní predložil ako dôkaz posudok č. 6/2018, ktorý vypracoval Ing. S. P., znalec z odboru stavebníctvo, ku dňu 13. 03. 2018, na ktorý však vyvlastňovacie orgány v konaní neprihliadali. Tiež namietal, že znalkyňa, ktorá spracovala znalecký posudok na určenie náhrady za vyvlastňované nehnuteľnosti, poskytla v konaní vysvetlenie podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z.. Nešlo teda o odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie nezávislého znalca, ale znalkyne, ktorá spracovala samotný posudok pre vyvlastniteľa, a teda nemohla byť nezávislá, keďže posudok zaplatil vyvlastniteľ. Žalovaný však považoval znalecký posudok Ing. S. P. (č. 6/2018 zo dňa 13. 03. 2018) za právne irelevantný s poukazom na ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z.. Toto konštatovanie je hrubo formalistické, porušujúce povinnosti správneho orgánu, ktoré má plniť v správnom konaní. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/, resp. ods. 3 písm. f/ zákona č. 282/2015 Z.z. hovorí o tom, že suma predpokladanej náhrady za vyvlastnenie sa určuje znaleckým posudkom, ale žiadne ustanovenie tohto zákona neviaže správny orgán na to, že musí byť predložený vyvlastniteľom. Správne orgány opomenuli skutočnosť, že na vyvlastňovacie konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, t.j. zákon č. 71/1967 Zb. (ust. § 33 ods. 1, § 34 ods. 2, 4, 5 a ust. § 36) a nepostupovali v zmysle tohto zákona, nevykonali dôkaz navrhovaný žalobcom v 1. rade, nevyhodnotili ho jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s inými dôkazmi, čím vlastne znemožnili žalobcovi v 1. rade v konaní uplatňovať jeho práva a chrániť oprávnené záujmy. Žalovaný nepostupoval ani v súlade s ust. § 36 zákona č. 71/1967 Zb. a na odstránenie pochybností o znaleckom posudku neustanovil nezávislého znalca. Správny orgán prvého stupňa v rozhodnutí uviedol, že „požiadavku na vyššiu náhradu voči podniku možno uplatniť na súde v lehote jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, inak toto právo zanikne“, pričom takéto „poučenie“ nemá oporu v zákone. Rovnako tak nemá oporu v zákone ani názor žalovaného na posudzovanie žalobcom namietaných chýb znaleckého posudku ako i nesprávny postup a použitie metódy určenia výšky náhrady, keď žalovaný uviedol, že „nemá právo posudzovať, resp. spochybňovať správnosť znaleckého posudku“, pričom znalecký posudok „správny orgán hodnotí nie z hľadiska jeho obsahovej správnosti, ale len z hľadiska, či úvahy znalca nie sú v rozpore so zásadami logiky a skutkovým stavom, ako sa tento javí z dôkazov vykonaných pred správnym orgánom“. Ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. predpokladá, že znalecký posudok môže vyvolať pochybnosti účastníkov konania a v takom prípade „vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie“. Na námietky žalobcu v I. rade vyvlastňovací orgán požiadal znalkyňu Ing. E. R. o podanie vysvetlenia k jej vlastnému posudku. Ustálená rozhodovacia prax všeobecných súdov (vrátane Najvyššieho súdu SR) je však rozdielna a jednoznačne podporuje stanovisko žalobcu v 1. rade. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR ako súdu kasačného „skutočnosť, že trhová cena je určená znaleckým posudkom, nezbavuje správny orgán povinnosti postupovať v súlade so zásadou zákonnosti a úplne a presne zistiť skutočný stav, týkajúci sa primeranej náhrady za vyvlastnenie“. Správny orgán teda „je povinný skúmať, či návrh náhrady je zákonný, resp. či ide o primeranú náhradu zo vyvlastňovaných pozemky. O to viac to platí v prípade, že zo strany dotknutého vlastníka boli vznesené vážne výhrady k navrhutej náhrade za vyvlastnenie, hoci podloženej znaleckým posudkom“ (rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08. 11. 2017). Najvyšší súd SR tiež konštatoval, že „na odborné posúdenie zistenia primeranej náhrady za vyvlastnenie a objasnenie nezrovnalosti pri zisťovaní navrhutej ceny mal správny orgán možnosť ... ustanoviť znalca, ktorý by nebol žiadnym spôsobom (ani na základe zadania) viazaný na navrhovateľa vyvlastnenia.“ Vyjadril sa aj v tom zmysle, že odkázať na súd ohľadom námietky k výške náhrady za vyvlastňované nehnuteľnosti môže správny orgán len za predpokladu, „ak bol zo strany správneho orgánu dodržaný zákonný postup pri určení primeranej náhrady za vyvlastnenie a vyvlastnený aj napriek

tomu požaduje vyššiu náhradu za vyvlastnenie“ (rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08. 11. 2017, ale tiež rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Sžo/63/2014 zo dňa 20. 11. 2014, sp. zn. 4Sžo/65/2015 zo dňa 05. 05. 2015, sp. zn. 6Sžo/97/2015 zo dňa 15. 07. 2015, sp. zn. 2Sžo/192/2015 zo dňa 27. 01. 2016). Predmetné vyvlastňovanie sa uskutočnilo na základe zákona č. 282/2015 Z.z., pričom stále je platný a účinný zákon č. 50/1976 Zb.. Úprava vyvlastnenia v tomto zákone nebola zmenená, zrušená, ani iným spôsobom obmedzená (ide o ust. § 108 - § 116). V súčasnosti tak popri sebe existuje duálna úprava vyvlastnenia, čo môže spôsobovať isté problémy alebo aspoň nejasnosti. V zmysle interpretačného pravidla lex posterior derogat legi priori je zrejmé, že v prípade duálnej právnej úpravy má prednosť neskoršia z nich. Avšak pri pochybnostiach týkajúcich sa naplnenia ústavno-konformného výkladu pojmu „primeraná náhrada“ je nepochybné, že správne orgány vo vyvlastňovacom konaní majú aplikovať takú úpravu, ktorá zodpovedá ústavnému limitu podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR v spojení s ustanovením čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

Ďalej sa žalobcovia zaoberali pojmami ako „primeraná náhrada“, „trhová cena“, všeobecná hodnota“ ktorá však môže byť odlišná od trhovej ceny. Zákon č. 282/2015 Z.z. používa pre vymedzenie pojmu „primeraná náhrada“ slová „všeobecná hodnota pozemku“, ktorá sa má určiť na základe znaleckého posudku. Zákon č. 50/1976 Zb. v ust. § 111 ods. 2 uvádza, že primeranosť ceny sa určuje podľa trhovej ceny, ktorou sa rozumie „cena rovnakej alebo porovnateľnej nehnuteľnosti v tom istom čase, v tom istom mieste a v porovnateľnej kvalite“.

Výsledná cena za vyvlastňované nehnuteľnosti má byť v takej výške, aby spravodlivo zohľadňovala mieru zásahu do vlastníckeho práva žalobcov. Z rozhodnutia nie je zrejmé, či poskytnutá náhrada je spravodlivá, pričom žalobca v 1. rade je presvedčený a predložil o tom opakovane niekoľko dôkazov, že použitá metóda výpočtu primeranej náhrady je nespravodlivá a nezohľadňuje skutočnú, trhovú hodnotu jeho nehnuteľností. Žalovaný sa touto námietkou žalobcu v 1. rade v rozpore so svojimi povinnosťami vôbec nezaoberal. Nezistil teda dostatočne skutočný stav veci, argumenty jedného z účastníkov konania (vyvlastniteľa - navrhovateľa) nekriticky bez ďalšieho posúdenia prijímal, naopak argumentami ďalších účastníkov konania sa ani nezaoberal a nevyjadril sa k nim, nevykonal žalobcom navrhovaný dôkaz, hoci táto povinnosť mu vyplýva z viacerých ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. (§ 3, § 32, § 34, § 47...). Žalobca v 1. rade v konaní požadoval poskytnutie náhradných pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky. Navrhovateľom (vyvlastniteľom) v konaní o vyvlastňovaní je totiž Slovenská republika v správe Slovenskej správy ciest. Prvostupňový vyvlastňovací orgán sa nevyjadril a žalovaný stručne uviedol, že podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. sa tento spôsob vyrovnania nevzťahuje na vyvlastnenie podľa osobitných predpisov, a teda sa nevzťahuje na zákon č. 135/1961 Zb. ako osobitný predpis. Nie je zrejmé, ako k tomuto záveru žalovaný dospel. V ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb., ani v žiadnom inom jeho ustanovení sa neuvádza, že pri vyvlastňovaní pre účely definované v tomto zákone sa nemôže ako primeraná náhrada použiť poskytnutie náhradného pozemku. Zákon č. 282/2015 Z.z. v ust. § 4 ods. 2 uvádza, že tento spôsob vyrovnania sa nevzťahuje na vyvlastnenie podľa osobitných predpisov, avšak odkaz na konkrétny zákon (konanie) obsahuje len v poznámke pod čiarou, ktorá však nie je normatívnym právnym textom. Žalovaný v tejto súvislosti neuviedol žiadnu správnu úvahu a nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel k uvedenému záveru. V tomto bode je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

V časti III.4 (Ďalšie podmienky zákona o vyvlastňovaní) žaloby žalobcovia rade citovali ust. § 2 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedli, že vyvlastiteľ zaslal žalobcovi v I. rade návrh na odkúpenie jeho nehnuteľností a návrh na uzavretie nájomných zmlúv na ďalšie nehnuteľnosti (uvedené v tabuľkách v jednotlivých rozhodnutiach). Žalobca v 1. rade reagoval na návrhy tým, že nesúhlasil s ponúkanou cenou za nehnuteľnosti, resp. namietal skutočnosť, že nemôže uzavrieť nájomné zmluvy, keďže niektoré z dotknutých nehnuteľností mal v užívaní nájomca RD Šaľa, a preto nemohol uzavrieť nájomnú zmluvu s iným subjektom. Neskôr žalobca v I. rade pristúpil (napriek nesúhlasu) k navrhovanej kúpnej cene, žiadal však, aby vyvlastiteľ majetkovoprávne vysporiadal iné nehnuteľnosti, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu, avšak v užívaní vyvlastniteľa (je na nich totiž postavená existujúca cesta). Napriek tomu vyvlastiteľ návrhy žalobcu v 1. rade odmietol a podal návrh na začatie konania o vyvlastňovaní tvrdiac, že pokus o nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemkom žalobcu bol bezvýsledný.

Žalobca v 1. rade v konaní uvádzal, že nie je pravda, že cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou. Sám opakovane navrhoval (zmeny a úpravy návrhov na kúpne zmluvy) nové alternatívy na dohodu, vrátane návrhu na zmier v čase po vydaní rozhodnutí o vyvlastnení tak, aby k dohode bolo možné dospieť, a teda neodmietol uzavretie dohody. Vyvlastiteľ v návrhu na začatie konania tvrdil, že žalobca v 1. rade nereagoval v zákonnej lehote, čo však nebola pravda (návrh obdržal dňa 03. 07. 2018 a odpoveď poslal dňa 17. 07. 2018, teda v zákonnej 15-dňovej lehote). Taktiež vyvlastiteľ nepredložil v konaní „písomné zhodnotenie spôsobov pokusu vyvlastniteľa o dohodu s vyvlastňovaným“ (v súlade s

§ 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z.) a postup pri rokovaní o návrhu kúpnej zmluvy bol v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, hoci sa návrhy zmlúv naň odvolávali (išlo o nenaplnenie ustanovení týkajúcich sa dohodnutej ceny za predmet kúpy).

K nepredloženiu písomného zhodnotenia spôsobov pokusu vyvlastniť o dohodu s vyvlastňovaným žalovaný konštatoval, že „proces preukazovania bezvýslednosti dohody je prísne formalizovaný“. Mal za to, že vyvlastňovací orgán riadne preskúmal, či vyvlastniť preukázal bezvýslednosť pokusu o dohodu, a preto námietku žalobcu považoval za neopodstatnenú. Úvahy žalovaného sú však príliš stručné a povrchné, z namietaných rozhodnutí teda nie je zrejmé, prečo postup žalobcu v 1. rade považuje za „odmietnutie“ návrhu na uzavretie kúpnej zmluvy/nájomnej zmluvy. K nesúladu návrhu kúpnej zmluvy a nájomnej zmluvy s ustanoveniami Občianskeho zákonníka žalovaný uviedol, že povinnosťou správneho orgánu je len skúmať skutočnosť, či pokus o nadobudnutie potrebných práv k pozemkom bol bezvýsledný a či je táto bezvýslednosť preukázaná. Žalovaný mal túto skutočnosť za preukázanú a situáciu uzavrel tak, že k dohode nedošlo. K námietke, že žalobca v 1. rade nemohol uzavrieť nájomné zmluvy k pozemkom, na ktoré už aktuálne mal uzavreté nájomné zmluvy s iným nájomcom (RD Šaľa) žalovaný uviedol len, že existujúce nájomné zmluvy „vyvlastnením zanikajú“.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný (ako aj prvostupňový vyvlastňovací orgán) pristupujú k vyhodnoteniu skutkového stavu, ktorý predchádza vyvlastňovaniu, prísne formalisticky a celé vyhodnocovanie splnenia podmienok na začatie vyvlastňovacieho konania zúžili na skutočnosť, či žalobca v 1. rade podpísal návrhy predkladané vyvlastniťom, alebo nie, a to bez ohľadu na skutočnosť, že napr. v prípade nájomných zmlúv to bolo nereálne. Skutočnosť, že jedným z dôsledkov nadobudnutia právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia je zánik nájomných zmlúv na dotknutých nehnuteľnostiach, nemožno aplikovať pri návrhu na uzavretie nájomných zmlúv s vyvlastniťom v období pred začatím vyvlastňovacieho konania. Žalobca ako prenajímateľ je viazaný svojimi zmluvnými záväzkami a fakt, že tieto záväzky môžu v neskoršom období zaniknúť, mu neumožňuje porušovať ich skôr. Žalovaný pri vyžadovaní formalizovaného postupu ignoroval skutočnosť, že zákon č. 282/2015 Z.z. ukladá vyvlastniťovi, aby predložil spolu s písomným odmietnutím návrhu na uzavretie dohody aj „písomné zhodnotenie spôsobov pokusu vyvlastniť o dohodu s vyvlastňovaným“. Keby to totiž vyvlastniť urobil, bolo by obom správny orgánom zrejmé, že žalobca dohodu neodmietal, naopak, sám aktívne a opakovane zasielal ešte aj počas konania návrhy na uzavretie dohody, ktoré však vyvlastniť odmietal bez podrobnejšieho zdôvodnenia. Takéto chápanie podmienky preukázania bezvýslednosti dohody je v rozpore s duchom zákona. Ak by zákonodarca chcel uviesť, že jediná možnosť, ako uzavrieť dohodu o nájomnej, či kúpnej zmluve k nehnuteľnostiam, je bezvýhradná akceptácia návrhu vyvlastniťa, uviedol by to priamo v zákone, aby predišiel sporom. Je však zrejmé, že „dohoda“ (o ktorej hovorí aj zákon č. 282/2015 Z.z.) predpokladá spoluprácu a súhlas oboch zmluvných strán a nemá automaticky znamenať, že vyvlastňovaný musí bezvýhradne akceptovať všetky zmluvné podmienky, ktoré žiada vyvlastniť.

Z uvedeného vyplýva, že žalovaný a vyvlastňovací orgán nezistili riadne skutočný stav veci, nezaobstarali si všetky potrebné podklady pre rozhodnutie (písomné zhodnotenie spôsobov pokusu vyvlastniťa o dohodu so žalobcami). Navyše tento svoj postup vysvetlili len stroho formalisticky, čo znemožňuje pochopiť, akými správny úvahami sa oba orgány riadili.

V časti III.5 (Ďalšie procesné pochybenia vyvlastňujúcich orgánov) žaloby žalobcovia poukázali na ust. § 8 ods. 1, 4 zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedli, že vyvlastniť podal návrh na začatie konania dňa 27. 09. 2018, ústne konanie sa uskutočnilo dňa 19. 11. 2018 a žalovaný informoval žalobkyňu v 2. rade o konaní až v podaní zo dňa 14. 02. 2019, odoslanom dňa 19. 02. 2019 (žalobkyňa si ho prevzala dňa 07. 03. 2019). Už v čase podania návrhu na začatie konania však bola na listoch vlastníctva tvoriacich predmet vyvlastnenia uvedená poznámka, podľa ktorej sa k predmetným nehnuteľnostiam vedie konanie o určenie vlastníckeho práva medzi žalobcom v 1. rade a žalobkyňou v 2. rade. Išlo o informáciu, ktorá bola v čase začatia vyvlastňovacieho konania všeobecne dostupná. V zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona č. 282/2015 Z.z. tak mala byť žalobkyňa v 2. rade riadnou účastníčkou konania (§ 8 ods. 4). Napriek tomu vyvlastňujúci orgán opomenul žalobkyňu v 2. rade ako účastníčku konania a o začatí konania ju informoval až 4,5 mesiaca po začatí konania a o zvolaní ústneho pojednávania až 3 mesiace po jeho uskutočnení. Vyvlastňovací orgán síce svojím podaním žalobkyňu informoval, že môže nahliadať do spisu a že môže predložiť svoje námietky, umožnil jej to však len v mimoriadne krátkej, päťdňovej lehote. Celý rad nezákonností potom vyvlastňujúci orgán zavŕšil tým, že skôr, než žalobkyňa stihla uplatniť svoje práva účastníčky správneho konania, prvostupňový orgán vydal dňa 15. 03. 2019 rozhodnutie o vyvlastnení. (Pri všetkých uvedených nezákonnostiach malicherne pôsobí fakt, že vyvlastňujúci orgán nerozhodol v zákonnej 30 dňovej lehote, pričom o jej predĺžení a dôvodoch predĺženia neinformoval účastníkov konania).

Žalovaný k tomu uviedol, že okresný úrad síce opomenul oznámiť začatie konania žalobkyni v I. rade, „avšak ihneď, ako sa dozvedel o skutočnosti, že prebieha súdne konanie k niektorým nehnuteľnostiam..., vykonal všetky procesné úkony smerujúce k tomu, aby boli zabezpečené práva všetkých účastníkov konania“. Ďalej uviedol, že „nedošlo k porušeniu jej vlastníckeho práva, nakoľko z predložených listov vlastníctva vyplýva, že vlastníkom pozemkov je odvolateľ“ (t.j. žalobca v 1. rade). Okrem toho mal žalovaný za to, že práva žalobkyne v 2. rade „boli v konaní chránené dostatočne, keďže okresný úrad vo výroku rozhodnutia rozhodol, že náhrada za nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom súdnych konaní medzi odvolateľom a odvolateľkou, bude poukázaná do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádzajú pozemky“.

Takýto záver žalovaného je absurdný. Predovšetkým, prejudikoval výsledok súdneho sporu medzi žalobcom v 1. rade a žalobkyňou v 2. rade o vlastníctve k sporným pozemkom; na čo nemá kompetenciu. V dôsledku nedostatočného zistenia skutkového stavu konal so žalobkyňou v 2. rade len v úplnom závere vyvlastňovacieho konania bez toho, aby jej reálne poskytol dostatočnú lehotu na oboznámenie sa s podkladmi konania a na vyjadrenie k nim. Žalobkyňa v 2. rade sa nemohla zúčastniť ústneho pojednávania (keďže správny orgán jej ho oznámil až tri mesiace po jeho uskutočnení), nemohla sa vyjadriť k znaleckému posudku, nemohla sa vyjadriť k ďalším podkladom rozhodovania (keďže správny orgán jej dal nezmyselne krátku lehotu na vyjadrenie - päť dní). Keď požiadala, aby jej správny orgán zaslal kópie všetkých podaní a vyjadrení v konaní, tento ju informoval, že má právo nahliadať do spisu, robiť si z neho odpisy a výpisy. Vzápätí rozhodol vo veci.

Prvostupňový vyvlastňovací orgán porušil ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. (§ 3, § 4 ods. 2, § 18 ods. 3, § 21, § 32, § 33...), ako aj ustanovenia zákona č. 282/2015 Z.z.. Toto porušenie nenapravil ani žalovaný, ktorý nijako nenapravil jeho dôsledky. Porušenie vyplýva jednak z nedostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj z formalistického prístupu ku konaniu. Vyvlastňujúci orgán prakticky odoprel žalobkyni v 2. rade právo patriace účastníkovi administratívneho konania, čo má za následok porušenie ústavného práva na poskytnutie inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ide o jeden z najdôležitejších aspektov vo vzťahu k zákonnosti administratívneho konania, ktorý vyvažuje postavenie účastníka správneho konania proti mocenskému postaveniu orgánu verejnej moci. Prvostupňový orgán mal včas informovať účastníčku konania (žalobkyňu v 2. rade), keďže skutočnosť, že jej práva účastníčky prináležia, bola známa v čase začatia konania. Mal jej tiež určiť primeranú lehotu na vyjadrenie k znaleckému posudku, ako aj k ostatným podkladom rozhodnutia v tak závažnom konaní, akým je vyvlastnenie nehnuteľností. Keďže tak neurobil, svojím postupom porušil zásadu aktívnej súčinnosti s účastníkmi konania v správnom konaní.

Žalovaný, ako aj prvostupňový stavebný úrad postupovali v konaní značne formalisticky, pričom nekriticky preberali všetky návrhy a vyjadrenia od vyvlastniteľa bez toho, aby ich dôsledne podrobili správnej úvahe, posúdili a vyhodnotili, zatiaľ čo dôkazy a argumentáciu predkladanú žalobcami bez podrobného posúdenia odmietali, prípadne sa ňou nezaoberali vôbec. Takýto postup pôsobí až diskriminačne voči žalobcom, hoci správny orgán je v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. povinný zabezpečiť rovnosť účastníkov konania. Formalistický prístup žalovaného a stavebného úradu svedčia o tom, že oba správne orgány rezignovali na svoje povinnosti vyplývajúce im z ich postavenia a zo zákona č. 71/1967 Zb.. Tento postup a výsledné rozhodnutia sú o to zarážajúcejšie, že ide o vyvlastňovacie konanie, kde bezprostredným dôsledkom je zásah do ústavou garantovaného vlastníckeho práva žalobcov.

18. Žalobcovia v 1. a 2. rade v závere žaloby tvrdili, že z vyššie uvedeného je zrejmé, že namietané rozhodnutia orgánov verejnej správy sú výsledkom nedbanlivého, nezákonného procesu. Vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď síce aplikovali správne predpisy, avšak nesprávnym, nedostatočným spôsobom. Ďalej sú namietané rozhodnutia nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, keďže odôvodnenie prvostupňového vyvlastňujúceho orgánu, ako aj žalovaného sú veľmi stručné a pri viacerých podstatných argumentoch úplne absentuje akékoľvek zdôvodnenie obmedzenia vlastníckeho práva (napr. otázka preukázania verejného záujmu, či primeranosti náhrady za vyvlastnenie). Oba vyvlastňujúce orgány tiež nedostatočne zistili skutkový stav veci. Navyše, predovšetkým vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, čo malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci.

IV. Vyjadrenie žalovaného k žalobe

19. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 07. 01. 2020 uviedol, že sa nestotožňuje so žalobou a tvrdeniami žalobcov v 1. a 2. rade. Poukázal na to, že správny orgán prvého stupňa na základe výsledkov

vyvlastňovacieho konania rozhodol tak, že vyvlastnil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v rozsahu uvedenom v jeho rozhodnutiach v katastrálnom území P. F. R., nachádzajúcich sa v spoluvlastníctve žalobcov, v prospech vyvlastniteľa (Slovenská republika v správe Slovenskej správy ciest) vo verejnom záujme podľa ust. § 2 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 282/2015 Z.z.) v spojení s ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 135/1961 Zb.), pre stavbu „Cesta 1/75 Šaľa - obchvat“, katastrálne územie Šaľa, C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D..

20. Ďalej sa žalovaný vyjadril k námietkam žalobcov v 1. a 2. rade.

K námietke smerujúcej k vyvlastneniu v nevyhnutnej miere žalovaný uviedol, že súlad vyvlastnenia, ktorým došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva a trvalému odňatiu vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom s cieľmi a zámermi územného plánovania posúdil správny orgán prvého stupňa na základe územného rozhodnutia, ktoré bolo vydané mestom Šaľa pod č. 4043/2010-3 zo dňa 26. 01. 2011 (právoplatné dňa 03. 03. 2011) a geometrickým plánom. Platnosť územného rozhodnutia bola predĺžená mestom Šaľa rozhodnutím č. 00860/2014/SU/00965 zo dňa 06. 03. 2014 (právoplatné dňa 11. 04. 2014) a rozhodnutím č. 04845/2016/SU/04293 zo dňa 28. 11. 2016 (právoplatné dňa 28. 12. 2016) a vydaním rozhodnutia mesta Šaľa o zmene územného rozhodnutia č. 11034/2018/SU/2178 zo dňa 21. 06. 2018 (právoplatné dňa 08. 10. 2018) a geometrickým plánom č. 36315583-031-2012. Rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa boli vydané v čase, keď rozhodnutie mesta Šaľa o zmene územného rozhodnutia č. 11034/2018/SU/2178 zo dňa 21. 06. 2018 už bolo právoplatné.

K námietke žalobcov týkajúcej sa nepreukázania verejného záujmu v konaní žalovaný uviedol, že za účelom posúdenia existencie verejného záujmu vykonal správny orgán prvého stupňa náležité dokazovanie a rozhodnutia o vyvlastnení v časti týkajúcej sa existencie verejného záujmu odôvodnil. S poukazom na ust. § 2 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. mal za to, že vyvlastiteľ dostatočným spôsobom pri podaní návrhu na vyvlastnenie preukázal splnenie verejného záujmu, nakoľko v danom prípade je verejný záujem preukázaný územným rozhodnutím. Vydané územné rozhodnutie je v súlade s platnými územnými plánmi obcí, ktorými prechádza stavba. Už samotný územný plán svojou podstatou a spôsobom schvaľovania predstavuje verejný záujem a dotknuté osoby mali možnosť uplatniť námietky ako účastníci konania. Územný plán zabezpečuje proporcionálny rozvoj súkromných a verejných záujmov v danej lokalite. K otázke verejného záujmu sa vyjadril aj český ústavný súd (I. ÚS 198/95, PL. ÚS 24/04), ktorý uviedol, že verejný záujem nie je vždy totožný so záujmom kolektívnym (uspokojovanie kolektívnych záujmov určitých skupín môže byť dokonca v rozpore so všeobecnými záujmami spoločnosti). Verejný záujem je potrebné chápať ako záujem, ktorý možno označiť ako všeobecne prospešný záujem.

Ďalej žalovaný citoval ust. § 13 ods. 1, 3 písm. a/, § 14 ods. 1, 2 zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedol, že správny orgán prvého stupňa vo svojich rozhodnutiach rozhodol o vyvlastnení pozemkov, resp. dočasnom obmedzení pozemkov vo vlastníctve žalobcu v 1. rade a zároveň rozhodol aj o výške náhrady, pričom žalobcu v 1. rade odkázal s požiadavkou na vyššiu náhradu na súd. Žalovaný sa s takýmto postupom správneho orgánu prvého stupňa stotožnil a vo svojom vyjadrení citoval dôvodovú správu k ust. § 13 zákona č. 282/2015 Z.z., v zmysle ktorej: „Doterajšia rozhodovacia prax ukázala, že je potrebné rozdeliť výrokovú časť rozhodnutia o vyvlastnení na samostatné výroky. Preto sa ustanovuje, že vyvlastňovací orgán v prípade, ak sú splnené podmienky vyvlastnenia vydá rozhodnutie o vyvlastnení, v ktorom samostatnými výrokmi rozhodne a) o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe a b) o náhrade za vyvlastnenie, pričom zákon v odseku 2 upravuje obsahové náležitosti výroku o vyvlastnení a v odseku 3 obsahové náležitosti výroku o náhrade. Zároveň v odseku 3 ustanovuje, že ak nedôjde medzi vyvlastniteľom a vyvlastňovaným k dohode o náhrade za vyvlastnenie, vyvlastňovací úrad určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu určenej na základe znaleckého posudku [§ 9 ods. 2 písm. f)] a s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd - ide o analógiu s Trestným poriadkom. Tzn., že ak vyvlastnený podá odvolanie iba proti výroku o náhrade, odvolací orgán odvolanie zamietne; bez ohľadu na to, či sa vyvlastnený obráti so žalobou na súd alebo nie, rozhodnutím o vyvlastnení určenú náhradu vyvlastiteľ vždy vyvlastnenému poskytne. Uvedené riešenie bolo prijaté z dôvodu, že prax ukázala, že rozhodovanie vo veciach náhrady je v sporných prípadoch nad rámec možností vyvlastňovacieho orgánu.“ Žalovaný vo svojich rozhodnutiach uviedol, že predmetom odvolacieho konania môžu byť len výroky o vyvlastnení podľa ust. § 13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z., nie výrok o určení primeranej náhrady podľa ust. § 13 ods. 3 tohto zákona, nakoľko v zmysle ust. § 14 ods. 2 veta zákona č. 282/2015 Z.z. je na preskúmanie výrokov

podľa ust. § 13 ods. 3 tohto zákona príslušný civilný súd, a to na základe žaloby podanej v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení. Správny orgán prvého stupňa uviedol výšku náhrady za vyvlastnenie vo výroku podľa ust. § 13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z.. Žalovaný má podľa ust. § 14 ods. 1 tohto zákona právomoc len na meritórne preskúmanie výrokov podľa ust. § 13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z., na preskúmanie výrokov podľa ust. § 13 ods. 3 tohto zákona nemá právomoc. K námietke žalobcov smerujúcej k duálnej právnej úpravy vyvlastnenia, a to aj podľa zákona č. 50/1976 Zb. ako aj zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní, vyvlastniateľ uviedol, že dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 282/2015, ktorý nie je síce vo vzťahu k zákonu č. 50/1976 Zb. špeciálnym zákonom, avšak uplatní sa výkladové pravidlo *lex posterior derogat legi priori* (neskorší zákon ruší skorší zákon). Uvedenú zásadu možno chápať dvomi spôsobmi, a to zákon č. 282/2015 Z.z. sa uplatní len v rozsahu ustanovení, ktoré upravuje neskorší zákon (zákon č. 282/2015 Z.z.) odlišne od skoršieho zákona (zákon č. 50/1976 Zb.), pričom zákon č. 50/1976 Zb. sa nepoužije vôbec, a teda zásada *lex posterior derogat legi priori* sa aplikuje absolútne.

Žalovaný bol toho názoru, že zásada *lex posterior derogat legi priori* sa aplikuje absolútne a dňom 01. 07. 2016 sa prestali aplikovať ust. §§ 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.. Argumentácia žalobcov, odvolávajúca sa na judikatúru súdnych orgánov vychádzajúcu z právnej úpravy náhrady za vyvlastnenie platnej do 30. 06. 2016, ktorá používa pojem *trhová cena*, je irelevantná.

K ďalším žalobným dôvodom žalovaný uviedol, že sa s nimi riadne vysporiadal v žalobou napadnutých rozhodnutiach. Dôvodom pre zrušenie správneho rozhodnutia nie je skutočnosť, aby sa zopakoval proces, pokiaľ by ani zopakovanie tohto procesu nezmenilo právne postavenie žalobcov.

21. Žalovaný navrhol, aby správny súd konanie zastavil podľa ust. § 99 písm. b/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov. V prípade, ak sa s tým súd nestotožní, navrhol, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

V. Ďalší priebeh súdneho konania

22. Uznesením č.k. 11S/81/2019-164 zo dňa 30. 06. 2020 súd pribral do konania účastníkov administratívneho konania: Slovenská správa ciest a ZSE Distribúcia, a.s..

23. Ďalším uznesením č.k. 11S/81/2019-168 zo dňa 30. 06. 2020 súd vylúčil na samostatné konanie žalobu zo dňa 13. 08. 2019 proti rozhodnutiu žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019, a to z dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení tohto uznesenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 07. 2020. Vylúčená žaloba bola zapísaná pod novú sp. zn. 11S/118/2020 a predmetom súdneho konania vedeného pod touto sp. zn. tak bola žaloba proti rozhodnutiu žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019, ktorým žalovaný zamietol odvolania žalobcov v 1. a 2. rade a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o vyvlastnení č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019, ktorým správny orgán prvého stupňa žalobcovi v 1. rade dočasne obmedzil vlastnícke právo k pozemkom a obmedzil mu vlastnícke právo k pozemkom do jedného roka, pričom zároveň rozhodol o náhrade za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom.

24. Pribratým účastníkom konania súd zaslal žalobu s prílohami proti rozhodnutiu žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 (teda vo veci vedenej pod sp. zn. 11S/118/2020) s výzvou na vyjadrenie sa k nim a s tým, že v prípade, ak vyjadrenie nepodajú, súd môže v konaní pokračovať. Pribratý účastník konania (Slovenská správa ciest - navrhovateľ vyvlastňovacieho konania) v podaní zo dňa 23. 11. 2020 uviedol, že rozhodnutie žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 považuje za zákonné. Konanie žalobcu v 1. rade považuje od začiatku za špekulatívne (maximalizovať cenu za každú cenu), účelové (účelové súdne spory s rodinnými príslušníkmi s úmyslom znemožniť vyvlastňovacie konanie, skupovanie podielov od spoluvlastníkov a následné súdne uplatňovanie nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia, súdne konanie o nahradenie prejavu vôle o veci výkupu pozemkov ...) a maximálne obštrukčné (využiť každý procesný úkon vo forme nesúhlasu, námietky, odvolania, správnej žaloby ...) s cieľom získať čo najvyšší prospech z výstavby „Cesty I/75 Šaľa, obchvat“. Pribratý účastník konania bol toho názoru, že týmto rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu subjektívnych práv žalobcu v 1. rade a navrhol, aby súd podanú žalobu zamietol.

Ďalší pribratý účastník súdneho konania (Západoslovenská distribučná, a.s.) v podaní zo dňa 23. 11. 2020 (pri splnení podmienok podľa ust. § 32 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov) uviedol, že sa vzdáva svojho účasti v predmetnom konaní.

25. V podaní zo dňa 05. 01. 2021 (replika) žalobcovia v 1. a 2. rade podali vyjadrenie k vyjadreniu pribratého účastníka konania, t.j. Slovenskej správy ciest a k vyjadreniu žalovaného.

K vyjadreniu Slovenskej správy ciest zo dňa 23. 11. 2020 žalobcovia v 1. a 2. rade uviedli, že toto vyjadrenie neobsahuje žiadne relevantné tvrdenia, či argumenty, ku ktorým by bolo možné predložiť nejaké stanovisko a je prejavom nepochopenia ústavnej a zákonnej úpravy núteného obmedzenia vlastníckeho práva a zásahu, ktorým toto krajné, výnimočné a zásadné riešenie zasiahne do jedného zo základných ľudských práv a slobôd. Žalobcovia využívajú len zákonné možnosti na obranu svojich práv a na dodržanie zákonného procesu. Vyjadrenie ďalšieho účastníka je tiež prejavom investora, ktorého záujem je stavať stavbu, pre ktorú sa vyvlastňuje, či inak obmedzuje vlastnícke právo, bez ohľadu na vlastnícke a iné práva k pozemkom a iným nehnuteľnostiam, na ktorých sa má stavba postaviť. Svedčí o tom aj nanajvýš formalistický postup predchádzajúci samotnému vyvlastňovaniu, teda v období, kedy sa mala Slovenská správa ciest pokúsiť dohodnúť so žalobcami a tak získať potrebné pozemky. Postup Slovenskej správy ciest však svedčí o tom, že v skutočnosti nemala žiadny záujem na uzavretí dohody s vlastníckmi (so žalobcami), postupovala formálne a spoliehala sa na priaznivý výsledok vyvlastňovacieho konania. Cieľom žalobcov vo vyvlastňovacom konaní nie je získať čo najväčší prospech z výstavby, ako to tvrdí ďalší účastník, ale získať primeranú náhradu za svoje nehnuteľnosti v zmysle platných právnych predpisov.

K vyjadreniu žalovaného zo dňa 07. 01. 2020 žalobcovia v 1. a 2. rade uviedli, že v čase vydania namietaného rozhodnutia o vyvlastnení zmenené územné rozhodnutie bolo právoplatné, avšak v čase začatia konania právoplatné ešte nebolo. Návrh na začatie konania na vyvlastnenie bol zo dňa 25. 09. 2018, prvostupňový orgán oznámil začatie konania o vyvlastnení dňa 02. 10. 2018, pričom zmenené územné rozhodnutie (ktoré bolo podkladom vyvlastňovacieho konania) nadobudlo právoplatnosť až dňa 08. 10. 2018. Preto bolo povinnosťou vyvlastňujúceho orgánu konanie prerušiť a žiadať doloženie nevyhnutného podkladu pre začatie vyvlastňovacieho konania. Prvostupňový aj odvolací orgán v tejto veci postupovali nezákonne. K tomu sa žalovaný nevyjadril v namietanom vyvlastňovacom rozhodnutí, rovnako ani vo svojom vyjadrení.

Žalobcovia v 1. a 2. rade ďalej poukázali na tvrdenie žalovaného (ktoré i citovali) a boli toho názoru, že toto tvrdenie je v rozpore so zákonom č. 282/2015 Z.z.. Odkaz na ust. § 2 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. je ďalšou podmienkou popri ústavných podmienkach (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR) a zákonných podmienkach (ust. § 2 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z.) a nenahrádza žiadnu z podmienok v ods. 1. V ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 282/2015 Z.z. sa jednoznačne uvádza, že „vyvlastnenie možno uskutočniť len b/ vo verejnom záujme na účel stanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní“. Účel vyvlastnenia je stanovený v zákone č. 135/1991 Zb., a to v ust. § 17a. Nikde v zákone č. 282/2015 Z.z., ani v žiadnom inom predpise sa neuvádza, že verejný záujem sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom, alebo záväzným stanoviskom obce vo vyvlastňovacom konaní. V žalobe žalobcovia v 1. a 2. rade citovali ustálenú judikatúru nielen Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej jednoznačne vyplýva, že príslušný správny orgán je povinný skúmať existenciu verejného záujmu na vyvlastnení osobitne, v každom jednom vyvlastňovacom konaní, pričom sa musí preukázať, že konkrétna stavba, či iná činnosť je vo verejnom záujme. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že každá cesta, diaľnica, či miestna komunikácia, vrátane ich ochranných pásiem je stavbou vo verejnom záujme. Takéto chápanie je v príkrom rozpore s ústavnou ochranou vlastníckeho práva. Nepreukázanie verejného záujmu v predmetnom konaní patrí k najzávažnejším pochybeniam a nezákonnostiam vo vyvlastňovacom konaní, ktorých sa dopustili prvostupňový aj odvolací orgán. Tvrdenie žalovaného v jeho vyjadrení, že „vydané územné rozhodnutie je v súlade s platnými územnými plánmi obcí, ktorými prechádza stavba“ je nepravdivé. V skutočnosti plánovaný obchvat nie je zapracovaný v územnom pláne obce P. nad R.. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný tieto skutočnosti vôbec nepreskúmal.

K tvrdeniam žalovaného ohľadne primeranej náhrady žalobcovia v 1. a 2. rade uviedli, že žalovaný sa nevyjadril k tomu, že odvolanie podali nielen voči výroku o náhrade za vyvlastnenie, ale proti rozhodnutiu celému, t.j. aj proti výroku o vyvlastnení práv k nehnuteľnostiam. V súlade s ust. § 14 ods. 1 in fine zákona č. 282/2015 Z.z. „zrušením výroku podľa § 13 ods. 2 stráca platnosť aj výrok podľa § 13 ods. 3“. K podstatným námietkam týkajúcim sa zákonnosti postupu správneho orgánu pri vyvlastňovaní a pri určení primeranej náhrady sa žalovaný nijako nevyjadril.

Žalobcovia sa nestotožnili s reštriktívnym záverom žalovaného k duálnej právnej úprave, v zmysle ktorého sa zásada lex posterior derogat legi priori „aplikuje absolútne“ a v zmysle tohto záveru sa mali ust. § 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. prestať aplikovať. Takýto záver je neudržateľný. Ak by zákonodarca chcel úplne zrušiť celú časť zákona č. 50/1976 Zb., urobil by tak jednoznačne, nie nepriamou novelou v takomto zásadnom rozsahu. Vzhľadom k tomu, že ide o jedno zo základných

ústavných práv, je nevyhnutné vykladať príslušnú právnu úpravu na prospech vyvlastňovaných, nie v ich neprospech.

Za nepodložené a v rozpore s právnou úpravou považovali žalobcovia v 1. a 2. rade tvrdenie žalovaného o irelevantnosti ich argumentácie odvolávajúcej sa na judikatúru súdnych orgánov vychádzajúcu z právnej úpravy náhrady za vyvlastnenie, ktorá používa pojem „trhová cena“. Judikatúra, na ktorú žalobcovia poukázali v žalobe, reflektuje nielen príslušnú zákonnú úpravu, ale predovšetkým ústavnú úpravu, ako aj úpravu zakotvenú Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústava rovnako ako Európsky Dohovor vyžadujú poskytnutie primeranej náhrady, ktorá v zásade vyjadruje trhovú hodnotu vyvlastňovanej nehnuteľnosti. Pri určovaní tzv. všeobecnej hodnoty majetku znalec postupuje podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Na účely uvedenej vyhlášky sa všeobecnou hodnotou majetku v zmysle ust. § 2 písm. b/ rozumie „výsledná objektivizovaná hodnota majetku, ktorá je znaleckým odhadom najpravdepodobnejšej ceny hodnoteného majetku ku dňu ohodnotenia v danom mieste a čase, ktorú by tento mal dosiahnuť na trhu v podmienkach voľnej súťaže, pri poctivom predaji, keď kupujúci aj predávajúci budú konať s patričnou informovanosťou i opatrnosťou a s predpokladom, že cena nie je ovplyvnená neprimeranou pohnutkou“. Z uvedeného je zrejmé, že aj v súčasnosti sa pri určovaní tzv. všeobecnej hodnoty majetku zohľadňuje trhová cena, a teda tvrdenie žalovaného nie je pravdivé ani v súlade s aktuálnou právnou úpravou. Z vyjadrenia žalovaného je zrejmé, že tak, ako formalisticky postupovali vyvlastňovacie orgány v samotnom vyvlastňovacom konaní, zotrval na tomto postoji žalovaný aj v súdnom konaní. Vo svojom vyjadrení sa nezaoberal a nevyjadril k žiadnemu z podstatných tvrdení.

VI. Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

26. Krajský súd v Nitre, ako súd vecne a miestne príslušný, viazaný rozsahom a dôvodmi podanej žaloby žalobcov v 1. a 2. rade (ust. § 134 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej aj „SSP“) a vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019, pričom dospel k záveru, že toto rozhodnutie ako i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, t.j. Okresného úradu v Nitre odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2019/007990-26 zo dňa 19. 03. 2019 (žalobcovia v 1. a 2. rade sa v zmysle ust. § 191 ods. 3 SSP domáhali i zrušenia tohto rozhodnutia) je potrebné zrušiť podľa ust. § 191 ods. 1 písm. d/ SSP (z dôvodu nepreskúmateľnosti týchto rozhodnutí pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov) a vec vrátiť Okresnému úradu Nitra, teda správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa ust. § 191 ods. 4 SSP.

27. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov účinnom do 30. 06. 2019 (teda i v čase rozhodovania žalovaného), tento zákon upravuje výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy (§ 3) a orgánov štátneho odborného dozoru (§ 3c) vo veciach pozemných komunikácií.

Pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na

a/ diaľnice,

b/ cesty,

c/ miestne komunikácie,

d/ účelové komunikácie.

Podľa § 16 ods. 1 vyššie citovaného zákona, na začatie stavby diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie a na ich zmeny je potrebné stavebné povolenie, ktoré vydáva špeciálny stavebný úrad (§ 3a), ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 17 ods. 1 vyššie citovaného zákona, písomná výzva na uzavretie dohody, ktorá obsahuje náležitosti podľa všeobecného predpisu o vyvlastňovaní, 6c) sa doručuje do vlastných rúk vlastníkovi nehnuteľnosti alebo jeho splnomocnencovi na preberanie zásielok (ďalej len „adresát“), a to prostredníctvom poštového podniku ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Súčasťou písomnej výzvy je aj upozornenie, že ak na výzvu vlastníka nehnuteľnosti neodpovie do 15 dní odo dňa doručenia, bude sa predpokladať, že dohodu odmieta.

Podľa § 17a vyššie citovaného zákona, z dôvodu výstavby a správy diaľnic, ciest a miestnych komunikácií vrátane zariadenia ich ochranných pásiem a na vybudovanie súvisiacich vyvolaných úprav možno vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo verejnom záujme za náhradu obmedziť alebo

nehnutelnosti za odplatu vyvlastniť. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na vyvlastnenie všeobecný predpis o vyvlastňovaní.

6c) § 4 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

28. Podľa § 3 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 09. 2018, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 14 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Podľa § 18 ods. 1, 2, 3 vyššie citovaného zákona, konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu.

Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

O začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.

Podľa § 21 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

Na ústne pojednávanie správny orgán prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky a námety. Osobitné zákony ustanovia, v ktorých prípadoch sa na neskôr uplatnené pripomienky a námietky neprihliada; na túto skutočnosť musia byť účastníci konania výslovne upozornení.

Podľa § 23 ods. 1, 4 vyššie citovaného zákona, účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

Správny orgán poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním.

Podľa § 32 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník

konania a zúčastnená osoba správneho orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správneho orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správneho orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správneho orgánu dokladovať.

Podľa § 33 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 34 ods. 1, 2, 3, 5 vyššie citovaného zákona, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 36 vyššie citovaného zákona, ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca. Proti rozhodnutiu o ustanovení znalca sa možno odvolať.

Podľa § 46 vyššie citovaného zákona, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1, 2, 3, 5 vyššie citovaného zákona, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa uvedie aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko fyzickej osoby a názov právnickej osoby. Rozhodnutie musí mať úradnú pečiatku a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby. Ak sa rozhodnutie vyhotovuje v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci, neobsahuje úradnú pečiatku a podpis, ale je správneho orgánom autorizované podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe

29. Podľa § 1 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom do 24. 04. 2020 (teda i v čase rozhodovania žalovaného), tento zákon upravuje odňatie vlastníckeho práva, obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe, zriadenie, obmedzenie, zrušenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe, obmedzenie, zrušenie práv tretích osôb k pozemku alebo ku stavbe, ak je to nevyhnutné pre uskutočnenie stavby alebo opatrenia v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme a na účel podľa osobitných zákonov a za primeranú náhradu.

Podľa § 2 ods. 1, 2, 3, 4, 5 vyššie citovaného zákona, vyvlastnenie možno uskutočniť len

a/ v nevyhnutnej miere,

b/ vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní,

c/ za primeranú náhradu, a

d/ ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom.

Vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce¹) vo vyvlastňovacom konaní.

Rozsah vyvlastnenia musí byť primeraný účelu, na ktorý sa vyvlastňuje. Nemožno rozhodnúť o prechode vlastníckeho práva tam, kde stačí jeho obmedzenie. Ak by obmedzenie vlastníckeho práva bolo pre

vyvlastňovaného nepriaznivejšie ako jeho prechod, rozhodne sa o prechode vlastníckeho práva, ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď tento prechod nie je nevyhnutný na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Vyvlastňovaný je ten, proti koho majetku vyvlastnenie smeruje a je vlastníkom alebo spoluvlastníkom vyvlastňovaného pozemku alebo stavby alebo má k tomuto pozemku alebo k tejto stavbe právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Ak by vyvlastnením malo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva iba k časti pozemku alebo k časti stavby a vyvlastňovaný by tak nemohol užívať zostávajúcu časť pozemku alebo zostávajúcu časť stavby, alebo by túto časť mohol užívať len s neprimeranými ťažkosťami, rozšíri sa vyvlastnenie aj na zostávajúcu časť pozemku alebo zostávajúcu časť stavby, ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď vyvlastnenie tejto zostávajúcej časti pozemku alebo zostávajúcej časti stavby nie je nevyhnutné na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Využitelnosť zostávajúcej časti pozemku alebo zostávajúcej časti stavby posúdi vyvlastňovací orgán na základe znaleckého posudku.

Neprimeranými ťažkosťami sú najmä

a/ obmedzenie prístupu k zostávajúcej časti pozemku alebo k časti stavby v dôsledku prekážky vytvorenej na vyvlastnenej časti pozemku,

b/ nemožnosť užívať zostávajúcu časť pozemku alebo zostávajúcu časť stavby doterajším spôsobom,

c/ nemožnosť využívať stavbu na zostávajúcej časti pozemku pre odstránenie vyvlastnených stavieb, ktoré tvorili so zostávajúcou stavbou jeden funkčný celok,

d/ obmedzenie využitia inžinierskych sietí na zostávajúcej časti pozemku alebo zostávajúcej časti stavby.

Podľa § 3 ods. 1, 3, 6 vyššie citovaného zákona, bezvýslednosť pokusu o nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe, o zriadenie, obmedzenie, zrušenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo stavbe, obmedzenie, zrušenie práv tretích osôb k pozemku alebo ku stavbe dohodou sa preukazuje

a/ písomným odmietnutím návrhu na uzavretie dohody vyvlastňovaným a písomným zhodnotením spôsobov pokusu vyvlastniteľa o dohodu s vyvlastňovaným; vyvlastiteľ je ten, v prospech koho sa má uskutočniť vyvlastnenie alebo

b/ dôkazom o zaslaní a o doručení návrhu na uzavretie dohody vyvlastňovanému, najmä doručenkou, ak bol vyvlastňovaný nečinný v lehote 90 dní odo dňa, keď mu bol návrh na uzavretie dohody doručený, ak osobitné zákony neustanovujú inú lehotu.2)

Písomný návrh na uzavretie dohody, ktorou chce vyvlastiteľ dosiahnuť cieľ vyvlastnenia dohodou, musí obsahovať návrh náhrady za nadobudnutie, obmedzenie alebo zrušenie práva k pozemku alebo ku stavbe, ku ktorému vyvlastiteľ priloží

a/ upozornenie o tom že, ak vyvlastňovaný neodpovie na návrh na uzavretie dohody v lehote 90 dní odo dňa jeho doručenia, ak osobitné zákony neustanovujú inú lehotu, považuje sa návrh na uzavretie dohody za odmietnutý,

b/ upozornenie o tom, že ak nedôjde k uzavretiu dohody, vlastnícke právo, ktoré je predmetom návrhu na uzavretie dohody, môže byť predmetom vyvlastnenia vo vyvlastňovacom konaní,

c/ odôvodnenie verejného záujmu na uskutočnenie účelu vyvlastnenia a rozsah vyvlastnenia s odôvodnením,

d/ oznámenie miesta, času a spôsobu nahliadnutia do geometrického plánu vymedzujúceho časť pozemku, ak je predmetom dohody len časť pozemku, a do znaleckého posudku, ktorý bol podkladom na určenie náhrady.

Písomný návrh na uzavretie dohody sa doručuje doporučené do vlastných rúk vlastníkovi pozemku alebo vlastníkovi stavby, alebo jeho splnomocnencovi na preberanie zásielok.

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3, 4 vyššie citovaného zákona, vyvlastnenému patrí za vyvlastnenie primeraná náhrada, ktorá sa poskytuje v peniazoch.

Ak je možné majetkové vyrovnanie za vyvlastnený pozemok alebo za vyvlastnenú stavbu pridelením náhradného pozemku alebo náhradnej stavby a vyvlastňovaný s tým súhlasí, tento spôsob vyrovnania má prednosť pred poskytnutím náhrady v peniazoch. Tento spôsob vyrovnania sa nevzťahuje na vyvlastnenie podľa osobitných zákonov.3)

Podkladom na určenie náhrady za vyvlastnenie je všeobecná hodnota pozemku alebo všeobecná hodnota stavby, alebo všeobecná hodnota práva zodpovedajúceho vecnému bremenu; tá sa určí na základe znaleckého posudku nie staršieho ako dva roky. Náhrada za vyvlastnenie nesmie byť nižšia ako všeobecná hodnota určená znaleckým posudkom.

Ak najneskôr pri prerokovaní návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní účastník konania alebo iná oprávnená osoba namietne skutočnosti, ktoré sú obsahom znaleckého posudku priloženého k návrhu podľa § 9 ods. 2 písm. f), vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo

vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Náklady spojené s vyhotovením odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca sú trovami konania, ktoré znáša vyvlastniteľ.

Podľa § 6 ods. 1, 2, 6 vyššie citovaného zákona, náhradu za odňatie vlastníckeho práva poskytne vyvlastniteľ vyvlastnenému jednorazovo, spôsobom určeným v rozhodnutí o vyvlastnení a v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, ak osobitný zákon neustanovuje inak.5)

Náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva poskytne vyvlastniteľ vyvlastnenému v lehote určenej v rozhodnutí o vyvlastnení.

Náhradu za vyvlastnenie, ktorú nemožno vyplatiť z dôvodu, že do právoplatnosti rozhodnutia nebolo právoplatne skončené konanie o dedičstve alebo súdne konanie, alebo nebola právoplatne skončená exekúcia, ktorých predmetom je vlastníctvo vyvlastňovaného pozemku alebo vyvlastňovanej stavby, zloží vyvlastniteľ v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba.

Podľa § 8 ods. 1, 4 vyššie citovaného zákona, účastníkmi vyvlastňovacieho konania sú:

a/ vyvlastniteľ,

b/ vyvlastňovaný,

c/ správca konkurznej podstaty,

d/ osoba, ktorej právo môže byť vyvlastnením priamo dotknuté.

Ak vlastnícke právo k vyvlastňovanému pozemku alebo vyvlastňovanej stavbe je predmetom súdneho konania, účastníkmi vyvlastňovacieho konania sú účastníci súdneho konania, a to až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu.

Podľa § 9 ods. 1, 2 písm. f/, h/, i/, j/, ods. 3 písm. e/, f/, g/, h/ vyššie citovaného zákona, (1) Vyvlastňovacie konanie sa začína len na písomný návrh vyvlastniteľa.

Návrh musí obsahovať

f/ údaj o sume predpokladanej náhrady za vyvlastnenie, ktorá pozostáva zo všeobecnej hodnoty pozemku alebo stavby, alebo všeobecnej hodnoty práva zodpovedajúceho vecnému bremenu určenej znaleckým posudkom,

h/ vymedzenie účelu, na ktorý sa vyvlastnenie vo verejnom záujme navrhuje a odôvodnenie návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie,

i/ opis skutočností nasvedčujúcich tomu, že sú splnené podmienky vyvlastnenia podľa § 2,

j/ údaj o tom, v akej predpokladanej lehote vyvlastniteľ začne s užívaním vyvlastňovaného pozemku alebo vyvlastňovanej stavby na uskutočnenie účelu vyvlastnenia; ak ide o dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe vyvlastnením, aj čas tohto obmedzenia.

K návrhu vyvlastniteľ priloží

e/ dôkaz o tom, že pokus o nadobudnutie práva k pozemku alebo ku stavbe dohodou bol bezvýsledný,

f/ znalecký posudok o všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby alebo všeobecnej hodnoty práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nie starší ako dva roky,

g/ právoplatné územné rozhodnutie alebo jeho úradne osvedčenú kópiu, ak účel vyvlastnenia vyžaduje vydanie územného rozhodnutia, vrátane kópie jeho grafickej časti, z ktorej je zrejmé umiestnenie stavby,

h/ záväzné stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s platnou územnoplánovacou dokumentáciou (§ 2 ods. 2),

Podľa § 10 ods. 4, 10, 11, 12 vyššie citovaného zákona, vyvlastňovací orgán je povinný písomne oznámiť začatie vyvlastňovacieho konania všetkým účastníkom vyvlastňovacieho konania, zúčastneným osobám a príslušnému okresnému úradu na úseku katastra nehnuteľností do siedmich dní od doručenia návrhu. Oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania musí obsahovať údaje o pozemku alebo stavbe podľa osobitného zákona.10)

Vyvlastňovací orgán nariadi vždy ústne pojednávanie o návrhu.

Vyvlastňovací orgán písomne oznámi účastníkom vyvlastňovacieho konania a zúčastneným osobám termín uskutočnenia ústneho pojednávania o návrhu najmenej 15 dní vopred.

Námietky proti vyvlastneniu musia účastníci vyvlastňovacieho konania, ako aj zúčastnené osoby uplatniť najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní. Na námietky uplatnené neskôr, na námietky, ktoré sa v územnom konaní zamietli alebo ktoré mohol účastník uplatniť v územnom konaní, sa neprihliada. Na túto skutočnosť musí upozorniť vyvlastňovací orgán účastníkov konania a zúčastnené osoby v oznámení o začatí vyvlastňovacieho konania.

Podľa § 13 ods. 1, 2 písm. a/, b/, e/, f/, ods. 3 písm. a/ vyššie citovaného zákona, ak sú splnené podmienky vyvlastnenia ustanovené týmto zákonom, vyvlastňovací orgán rozhodne samostatnými

výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe a o náhrade za vyvlastnenie a o spôsobe jej úhrady.

Výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe vyvlastňovací orgán

a/ určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme,

b/ rozhodne o

1. prechode vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe,

2. obmedzení vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe alebo

3. vzniku, obmedzení, alebo zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe potrebného na uskutočnenie stavby, alebo opatrenia vo verejnom záujme; opatrením vo verejnom záujme je opatrenie vydané na účel ochrany života, zdravia, bezpečnosti štátu, životného prostredia, nerastného bohatstva, jaskýň, podzemných vôd, prírodných liečivých zdrojov, vodných tokov, kultúrneho dedičstva, ako aj dokončených alebo nedokončených stavieb vo verejnom záujme.

e/ určí, v akej lehote a akým spôsobom je vyvlastiteľ povinný začať s užívaním pozemku alebo stavby na účel, na ktorý sa vyvlastnila,

f/ rozhodne o námietkach účastníkov vyvlastňovacieho konania týkajúcich sa vyvlastnenia, ak boli uplatnené,

Výrokmi o náhrade za vyvlastnenie vyvlastňovací orgán

a/ určí primeranú náhradu za vyvlastnenie, ktorá prislúcha jednotlivým vyvlastneným a určí lehotu podľa § 6 ods. 1, 2 alebo ods. 3 a spôsob jej zaplatenia, ak nedôjde medzi vyvlastiteľom a vyvlastňovaným k dohode o náhrade za vyvlastnenie, vyvlastňovací úrad určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby, alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu na základe znaleckého posudku [§ 9 ods. 2 písm. f)]; s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd, Podľa § 14 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, na preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 2 v odvolacom konaní je príslušné Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 2 písm. a). Zrušením výroku podľa § 13 ods. 2 stráca platnosť aj výrok podľa § 13 ods. 3.

Včas podané odvolanie proti výroku podľa § 13 ods. 3 nemá odkladný účinok. Na preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 3 je príslušný súd. Žaloba, ktorou sa účastník konania domáha preskúmania výroku podľa § 13 ods. 3 v súdnom konaní, musí byť podaná v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 15 ods. 1, 2 písm. g/ vyššie citovaného zákona, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení prechádza na vyvlastiteľa vlastnícke právo k pozemku alebo ku stavbe, alebo v jeho prospech vzniká, obmedzuje sa, alebo zaniká právo zodpovedajúce vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe, alebo v jeho prospech sa obmedzuje, alebo zaniká iné právo k pozemku alebo ku stavbe, alebo sa na pozemku alebo na stavbe zriaďujú iné opatrenia.

Právoplatnosťou rozhodnutia o vyvlastnení zanikajú

g/ nájom pozemku, stavby alebo ich častí.

Podľa § 16 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, vyvlastnený pozemok alebo vyvlastnenú stavbu možno užívať len na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

S užívaním pozemku alebo stavby na účel, na ktorý boli vyvlastnené, sa musí začať v lehote určenej v rozhodnutí o vyvlastnení; lehota nesmie trvať viac ako dva roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení a pri líniovej stavbe¹³⁾ nesmie trvať viac ako päť rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení.

Podľa § 18 ods. 1 vyššie citovaného zákona, na vyvlastňovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,¹⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Navrhovateľ vyvlastnenia podal spoločný návrh zo dňa 25. 09. 2018 na vyvlastnenie vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade k pozemkom vo forme trvalého záberu, dočasného záberu a záberu do jedného roka pre účel realizácie líniovej stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“, v ktorom žiadal, aby príslušný správny orgán rozhodol tak, že vo verejnom záujme 1/ vyvlastní vlastnícke právo žalobcu v 1. rade, 2/ dočasne obmedzí vlastnícke právo žalobcu v 1. rade k pozemkom uvedeným v návrhu a 3/ dočasne obmedzí vlastnícke právo žalobcu v 1. rade na dobu určitú do jedného roka k pozemkom uvedeným v návrhu. Na správnom orgáne prvého stupňa sa viedlo spoločné konanie o podanom návrhu a vec bola spoločne prejednaná na ústnom pojednávaní dňa 19. 11. 2018.

Správny orgán prvého stupňa vydal na základe jedného návrhu dve rozhodnutia, a to:

- rozhodnutie zo dňa 15. 03. 2019, ktorým vo verejnom záujme trvale vyvlastnil vlastnícke právo žalobcu v 1. rade k tam uvedeným pozemkom identifikovaným podľa LV, podľa pôvodnej parcely registra E KN, dielu, novej parcely registra C KN, výmery, druhu pozemku spoluvlastníckeho podielu a výmery v m²

v prospech Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest, na účel podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 135/1961 Zb.) pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ a

- rozhodnutie zo dňa 19. 03. 2019, ktorým žalobcovi v časti I.a podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/, b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 282/2015 Z.z. alebo zákon o vyvlastňovaní) dočasne obmedzil vlastnícke právo k tam identifikovaným pozemkom a ich častiam a v časti I.b žalobcovi obmedzil vlastnícke právo k tam identifikovaným pozemkom a ich častiam do 1 (jedného) roka.

I keď sa viedlo spoločné konanie o návrhu navrhovateľa vyvlastnenia, predmet vyvlastňovacieho konania bol rozdielny, vymedzený samostatnými geometrickými plánmi a s rozdielnou navrhovanou formou vyvlastnenia (trvalé odňatie vlastníckeho práva, dočasné obmedzenie vlastníckeho práva a obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka, a to všetko žalobcovi v 1. rade).

Žalobcovia v 1. a 2. rade (ďalej aj žalobcovia) podali spoločnú žalobu, ktorou sa domáhali preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. 06. 2019, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 15. 03. 2019 o trvalom vyvlastnení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade k tam označeným pozemkom ako i ďalšieho rozhodnutia zo dňa 25. 06. 2019, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. 03. 2019 o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade k tam označeným pozemkom a obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade do jedného roka k tam označeným pozemkom.

Súd uznesením č.k. 11S/81/2019-168 zo dňa 30. 06. 2020 vylúčil žalobu proti rozhodnutiu žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 (vo veci dočasného obmedzenia vlastníckeho práva a obmedzenia vlastníckeho práva do jedného roka) na samostatné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 11S/118/2020. Súd takto rozhodol z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto uznesenia.

31. Úlohou správneho súdu v predmetnej veci, t.j. vo veci vedenej pod sp. zn. 11S/118/2020 bolo v rozsahu dôvodov žalobných námietok žalobcov preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného č. 18232/2019/SV/52388 zo dňa 25. 06. 2019 a posúdiť, či ako odvolací správny orgán postupoval alebo nepostupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. 03. 2019, ktorým tento ako príslušný správny orgán podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z. rozhodol o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. o obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka k pozemkom evidovaným na príslušnom LV vlastníkovi - žalobcovi v 1. rade pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v katastrálnom území Šaľa, C. nad R., P. nad R., Q. nad R., U. D.. Konkrétne správny orgán prvého stupňa (ďalej aj vyvlastňovací orgán) vo svojom rozhodnutí zo dňa 19. 03. 2019 v časti I.a rozhodol tak, že:

„Podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/ a b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní sa podľa geometrického plánu č. 36315583-031-2012 (ďalej „GP“) vyhotoveného spoločnosťou GEO3 Trenčín, s.r.o. Ul. Gen. M. R. Štefánika 42, 911 01 Trenčín, Ing. T. F. dňa 13.12.2012 ako Podklad na uzatváranie nájomných zmlúv vo verejnom záujme, autorizačne overil Ing. C. T. dňa 17.12.2012, v k. ú. P. nad R., dočasne obmedzuje vlastnícke právo k pozemkom vlastníkovi“, t.j. žalobcovi v 1. rade (pozemky boli identifikované v tabuľke „I. Dočasný záber“ s uvedením LV, číslo parcely, diel v GP, výmera dielu v m², spoluvlastnícky podiel, nájom v €/m²/rok, náhrada v €/rok za záber, náhrada v €/rok za záber a podiel, objekt č.) v prospech Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest na účel podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v rozsahu tam uvedených stavebných objektov

a zároveň v časti I.b rozhodol tak, že:

„Podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/ a b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní sa podľa geometrického plánu č. 36315583-031-2012 (ďalej „GP“) vyhotoveného spoločnosťou GEO3 Trenčín, s.r.o. Ul. Gen. M. R. Štefánika 42, 911 01 Trenčín, Ing. T. F. dňa 23.04.2013, ako Podklad na uzatváranie nájomných zmlúv vo verejnom záujme, autorizačne overil Ing. C. T. dňa 17.12.2012, v k. ú. P. nad R. obmedzuje vlastnícke právo k pozemkom do 1 (jedného roka) vlastníkovi“, t.j. žalobcovi v 1. rade (pozemky boli identifikované v tabuľke „II. Záber do jedného roka“ s uvedením LV, číslo parcely, diel v GP, výmera dielu v m², spoluvlastnícky podiel, nájom v €/m²/rok, náhrada v €/rok za záber, náhrada v €/rok za záber a podiel, objekt č.) v prospech Slovenskej republiky v správe Slovenskej správy ciest, na účel podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. pre stavbu „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ v rozsahu tam uvedených stavebných objektov.

Správny orgán prvého stupňa rozhodol taktiež o námietkach žalobcu v 1. rade tak, že ich zamietol ako nedôvodné a podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. odkázal žalobcu v 1. rade bez

prerušená konania na súd s tým, že požiadavku na vyššiu úhradu voči podniku možno uplatniť na súde v lehote jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, inak toto právo zanikne.

V časti II.a správny orgán prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. tak, že za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom patrí žalobcovi v 1. rade ako vyvlastňovanému náhrada v sume 1.748,65 eur/rok za záber a podiel, ktorá bola určená podľa znaleckého posudku č. 13/2017 znalkyne Ing. E. R. a ktorú uhradí vyvlastniťel do 30. marca bežného roka späťne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku na tam uvedený bankový účet, pričom náhrada patrí za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o vyvlastňovaní patrí žalobcovi v 1. rade za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva náhrada v sume 1.136,33 eur/rok za záber a podiel, pričom náhrada patrí žalobcovi v 1. rade za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a túto sumu uhradí vyvlastniťel do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba, do 30. marca bežného roka späťne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku.

V časti II.b správny orgán prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. tak, že za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka k pozemkom patrí žalobcovi v 1. rade ako vyvlastňovanému náhrada v sume 437,96 eur/rok za záber a podiel, ktorá bola určená za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka podľa znaleckého posudku č. 13/2017 znalkyne Ing. E. R. a ktorú uhradí vyvlastniťel do 30. marca bežného roka späťne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku na tam uvedený bankový účet, pričom náhrada patrí za využívanie pozemku ku dňu začatia jeho využívania do dňa jeho vrátenia vlastníkovi a podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o vyvlastňovaní patrí žalobcovi v 1. rade za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom do jedného roka náhrada v sume 627,52 eur/rok za záber a podiel, pričom náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka bola určená podľa znaleckého posudku č. 15/2017 znalkyne Ing. E. R. a žalobcovi patrí náhrada za využívanie pozemkov ku dňu začatia ich využívania do dňa vrátenia vlastníkovi a túto sumu uhradí vyvlastniťel do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba, do 30. marca bežného roka späťne za skutočnú dobu užívania v predchádzajúcom roku.

32. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí v rozsahu žalobných bodov, a teda preskúmať, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posúdiť, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či vo veci zistil skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánov verejnej správy predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutia.

33. Žalobcovia v 1. a 2. rade v III. časti žaloby (dôvody žaloby) vzniesli viacero žalobných námietok a bolo úlohou správneho súdu tieto námietky posúdiť a vyhodnotiť, pričom zistil, že nie všetky ich námietky boli dôvodné.

34. Žalobcovia v tejto časti žaloby (III.1 vyvlastnenie v nevyhnutnej miere) okrem iného namietali i to, že vyvlastňovacie konanie začalo bez právoplatného územného rozhodnutia, na základe ktorého sa malo vyvlastňovať. K tejto námietke správny súd uvádza, že z administratívneho spisu mal preukázané, že vyvlastňovacie konanie v predmetnej veci sa začalo na základe návrhu na vyvlastnenie zo dňa 25. 09. 2018, ktorý podal vyvlastniťel (Slovenská správa ciest) podľa ust. § 17a zákona č. 135/1961 Zb. v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 282/2015 Z.z. a ktorým navrhol vyvlastniť vlastnícke právo k pozemkom, a to trvalý záber, dočasný záber, záber do jedného roka pre účel realizácie líniovej stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“. V návrhu okrem iného uviedol, že umiestnenie tejto líniovej stavby bolo povolené rozhodnutím mesta Šaľa o umiestnení stavby č. 4043/2013-3 zo dňa 26. 01. 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 03. 2011 a jeho platnosť bola predĺžená rozhodnutím zo dňa 06. 03. 2014 (právoplatnosť nadobudlo dňa 11. 04. 2014), rozhodnutím zo dňa 28. 11. 2016 (právoplatnosť nadobudlo dňa 28. 12. 2016) a rozhodnutím zo dňa 21. 06. 2018. Všetky tieto rozhodnutia sa nachádzajú v administratívnom spise a posledné z nich (rozhodnutie zo dňa 21. 06. 2018) nadobudlo právoplatnosť podľa vyznačenia dňa 08. 10. 2018, teda po začatí vyvlastňovacieho konania v predmetnej veci. Žalobcovia uviedli, že vyvlastňovací orgán neprerušil vyvlastňovacie konanie a nežiadal o doloženie nevyhnutného predpokladu na začatie vyvlastňovacieho konania. Je povinnosťou vyvlastniťela v zmysle ust. § 9 ods. 3 písm. g/ zákona č. 282/2015 Z.z.

predložiť k návrhu na vyvlastnenie i právoplatné územné rozhodnutie alebo jeho úradne osvedčenú kópiu, ak účel vyvlastnenia vyžaduje vydanie územného rozhodnutia, vrátane kópie jeho grafickej časti, z ktorej je zrejmé umiestnenie stavby. V danom prípade vyvlastňovací orgán neprerušil vyvlastňovacie konanie, ani nevyzval vyvlastniteľa na predloženie právoplatného územného rozhodnutia, nakoľko v čase začatia vyvlastňovacieho konania (27. 09. 2018) existovalo právoplatné rozhodnutie zo dňa 28. 11. 2016 (právoplatnosť nadobudlo dňa 28. 11. 2016) o predĺžení platnosti rozhodnutia o umiestnení stavby do 28. 12. 2019 a zároveň už bolo vydané rozhodnutie zo dňa 21. 06. 2018 o zmene územného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 10. 2018, teda krátko po začatí predmetného vyvlastňovacieho konania. Správny súd nespochybnuje povinnosť vyvlastniteľa predložiť zákonom vyžadované podklady k vyvlastňovaciemu konaniu vrátane právoplatného územného rozhodnutia (ak je to potrebné), ale v danom prípade je podstatná tá skutočnosť, že rozhodnutie zo dňa 21. 06. 2018 o zmene územného rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 10. 2018 a teda v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, t.j. dňa 19. 03. 2019 už bolo právoplatné. Skutočnosť, že v danej veci rozhodnutie zo dňa 21. 06. 2018 nebolo v čase začatia vyvlastňovacieho konania (27. 09. 2018) právoplatné a že vyvlastňujúci správny orgán prvého stupňa nevyzval vyvlastniteľa na predloženie územného rozhodnutia s vyznačenou doložkou právoplatnosti podľa názoru súdu nespôsobila žiadnu ujmu na právach žalobcov, čo ale ani netvrdili a táto skutočnosť nie je dôvodom na zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa.

V tejto časti žaloby (III.1) žalobcovia taktiež poukazovali na ust. § 2 ods. 3, 4, 5 zákona č. 282/2015 Z.z. tvrdiac, že žalobca v 1. rade v odvolaní namietal nevyhnutnosť rozsahu vyvlastnenia, a to vo vzťahu k záverečnému stanovisku Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 27. 07. 2007, ktoré sa týka predmetnej stavby obchvatu Šale, pričom žiadal rozšíriť vyvlastňovanie (resp. predmet kúpnej zmluvy) i na parc. č. XXXX/XX a namietal i nedostupnosť pozemku parc. č. XXXX/XX, ale správne orgány na túto jeho námietku nereagovali. K tejto námietke správny súd uvádza, že tieto parcely, ale ani ich časti neboli predmetom návrhu na začatie vyvlastňovacieho konania v zmysle trvalého vyvlastnenia, ale ani predmetom dočasného obmedzenia vlastníckeho práva, resp. obmedzenia vlastníckeho práva na dobu jedného roka. Na súdnom pojednávaní dňa 06. 12. 2022 sa žalobca v 1. rade vyjadril v tom zmysle, že u oboch parciel žiadal, aby boli zaradené do trvalého vyvlastnenia, čo odôvodnil tým, že parc. č. XXXX/XX je podľa geometrického plánu obklopená parcelami, ktoré sú predmetom trvalého záberu stavby, a preto spĺňa podmienky zákona o vyvlastnení a nemožnosti jej využitia po realizácii stavby z dôvodu neprístupnosti. Rovnako tak parc. č. XXXX/X je ohraničená existujúcou vetvou cesty I/75 a vetvou plánovaného obchvatu z kruhového objazdu smerom na Kráľovú nad Váhom a bola určená na zriadenie stavebného dvora, čo považoval za dôvod takého jej znehodnotenia, že po výstavbe ju už nebude možné užívať ako ornú pôdu. S poukazom na uvedené vyjadrenie žalobcu v 1. rade, v ktorom (na rozdiel od žaloby) jednoznačne uviedol, že pri týchto parcelách požadoval vo vyvlastňovacom konaní ich zaradenie do trvalého vyvlastnenia, správny súd nemal dôvod posudzovať túto námietku pri preskúmaní rozhodnutí o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom, resp. pri obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom do jedného roka. Je toho názoru, že s touto námietkou bude potrebné sa zaoberať pri preskúmaní rozhodnutí o trvalom vyvlastnení vlastníckeho práva k pozemkom.

35. V časti žaloby III.2 žalobcovia namietali preukázanie verejného záujmu a vyvlastnenie na základe zákona. Z administratívneho spisu, najmä z návrhu navrhovateľa vyvlastnenia zo dňa 25. 09. 2018 vyplynulo, že okrem trvalého záberu pozemkov (t.j. trvalého vyvlastnenia pozemkov, resp. ich častí) vo vyvlastňovacom konaní sa vyvlastiteľ domáhal dočasného záberu pozemkov a záberu do jedného roka (t.j. dočasného obmedzenia vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade) k jednotlivým dielom pozemkov parciel registra E KN zapísaným na príslušných LV a vymedzených geometrickým plánom, ktoré budú slúžiť pre účely stavby a s ňou spojené objekty. Navrhovateľ vyvlastnenia v návrhu citoval ust. § 17a zákona č. 282/2015 Z.z. a uviedol, že ide o vybudovanie novej trasy cesty I/75 mimo zastavaného územia obchvatom Šale s obchvatmi príľahlých obcí, čím sa dosiahne odklonenie tranzitnej dopravy z miest a obcí, zlepší sa životné prostredie občanov mesta Šaľa a dotknutých obcí a zvýši sa bezpečnosť dopravy. Ďalej uviedol, že predmetná stavba je v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, čo preukazoval podľa ust. § 2 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. právoplatným a vykonateľným územným rozhodnutím. Ustanovenie § 17a zákona č. 135/1961 Zb. uvádza možnosť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo verejnom záujme za náhradu obmedziť alebo možnosť nehnuteľnosti za odplatu vyvlastniť z dôvodu výstavby, z dôvodu zriadenia ochranných pásiem a z dôvodu vybudovania súvisiacich vyvolaných úprav. V zmysle ust. § 13 ods. 2 písm. a/, b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 282/2015 Z.z. výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku vyvlastňovací orgán určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme a rozhodne o prechode vlastníckeho práva k pozemku, resp. o obmedzení vlastníckeho práva

k pozemku. Z uvedených ustanovení vyplýva, že vždy musí ísť o vyvlastnenie, resp. obmedzenie vlastníckeho práva vo verejnom záujme, čo musí vplývať aj z výrokovkej časti rozhodnutia. Uvedenej požiadavke však podľa názoru súdu nekorešponduje výroková časť rozhodnutia (časť I.a a časť I.b) správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. 03. 2019 v znení: „Podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/ a b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní sa podľa geometrického plánu č. 36315583-031-2012 (ďalej „GP“) vyhotoveného spoločnosťou GEO3 Trenčín, s.r.o. Ul. Gen. M. R. Štefánika 42, 911 01 Trenčín, Ing. T. F. dňa 13.12.2012 ako Podklad na uzatváranie nájomných zmlúv vo verejnom záujme, autorizačne overil Ing. C. T. dňa 17.12.2012, v k. ú. P. nad R., dočasne obmedzuje vlastnícke právo k pozemkom vlastníkovi“... a v znení: „Podľa ust. § 13 ods. 2 písm. a/ a b/ v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní sa podľa geometrického plánu č. 36315583-031-2012 (ďalej „GP“) vyhotoveného spoločnosťou GEO3 Trenčín, s.r.o. Ul. Gen. M. R. Štefánika 42, 911 01 Trenčín, Ing. T. F. dňa 23.04.2013, ako Podklad na uzatváranie nájomných zmlúv vo verejnom záujme, autorizačne overil Ing. C. T. dňa 17.12.2012, v k. ú. P. nad R. obmedzuje vlastnícke právo k pozemkom do 1 (jedného roka) vlastníkovi“... . Uvedená formulácia výrokovkej časti (časť I.a a I.b) rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je zmätočná, nezrozumiteľná a zároveň nesprávna, pretože neobsahuje zákonom stanovenú náležitosť rozhodnutia (ust. § 13 ods. 2 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z.), t.j. určenie účelu vyvlastnenia vo verejnom záujme. Správny orgán prvého stupňa vo výrokovkej časti svojho rozhodnutia (časť I.a a I.b) dočasne obmedzil vlastnícke právo k pozemkom, resp. obmedzil vlastnícke právo k pozemkom do jedného roka, ale nie vo verejnom záujme, ako to vyžaduje vyššie uvedené ustanovenie zákona. Slovné spojenie „verejný záujem“ správny orgán prvého stupňa použil vo výrokovkej časti svojho rozhodnutia v súvislosti s geometrickým plánom, ktorý považoval za podklad na uzatváranie nájomných zmlúv vo verejnom záujme, ale nie v súvislosti s určením účelu vyvlastnenia a dočasným obmedzením vlastníckeho práva k pozemkom, resp. s obmedzením vlastníckeho práva do jedného roka. Ďalšia zmätočnosť podľa názoru súdu je uvedená v časti I.b rozhodnutia zo dňa 19. 03. 2019, keď geometrický plán, ktorý mal byť vyhotovený dňa 24. 03. 2013 (v časti I.a rozhodnutia je uvedené, že ten istý geometrický plán bol vyhotovený dňa 13. 12. 2012) bol autorizačne overený dňa 17. 12. 2012. Nezrozumiteľnosť a zmätočnosť výrokovkej časti rozhodnutia zo dňa 19. 03. 2019 žalobcovia v žalobe priamo nenamietali, ale tvrdili, že správny orgán prvého stupňa verejný záujem na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade, resp. na obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka žiadnym spôsobom nedefinoval, pričom z ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 282/2015 Z.z. jednoznačne vyplýva, že vyvlastnenie možno uskutočniť len vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Správny súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcov ohľadom nutnosti preukázania verejného záujmu, ktorý odôvodňuje zásah do vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade (vo forme dočasného obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom, resp. vo forme obmedzenia vlastníckeho práva k pozemkom na dobu jedného roka), ktorý predpokladá, že okrem účelu obmedzenia vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade bude vymedzená aj jeho miera, ktorá musí byť v zmysle ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. len nevyhnutná. Len ak je nepochybne vyjadrený účel obmedzenia vlastníckeho práva, možno stanoviť jeho nevyhnutnú mieru a ak sa cieľ dočasného obmedzenia vlastníckeho práva nedá dosiahnuť iným spôsobom, musí byť vo vyvlastňovacom konaní posúdené, či takéto obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade je vo verejnom záujme, a teda či žalobca v 1. rade ako vlastník predmetných pozemkov musí zniesť zásah do jeho vlastníckeho práva. Posúdenie existencie verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. na obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka znamená, že na základe konkrétnych okolností daných v konkrétnom vyvlastňovacom konaní je obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade ako vlastníka dotknutých pozemkov z hľadiska určenej formy a rozsahu primerané na dosiahnutie sledovaného cieľa. Vyvlastňovací orgán, rovnako ako žalovaný, nesprávne verejný záujem na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade stotožnili s účelom vyvlastňovacieho konania, t.j. stavbami a činnosťami súvisiacimi s realizáciou predmetnej stavby. Z toho vyplýva, že ak vyvlastňovací orgán rozhodol dňa 19. 03. 2019 o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva a žalovaný toto jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil, bolo jeho povinnosťou uviesť v rozhodnutí, okrem iného, i úvahu ohľadom preukázania verejného záujmu na vydaní rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. na jeho obmedzení do jedného roka na základe konkrétnych skutkových zistení v danej veci. Keďže v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ako aj v rozhodnutí žalovaného bolo preukázanie verejného záujmu stotožnené s účelom vyvlastnenia, de facto vydané rozhodnutia neobsahujú žiadnu úvahu k preukázaniu verejného záujmu na vydaní predmetného rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. na jeho obmedzení do jedného roka, ktorú by bolo možné podrobiť preskúmaniu, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť týchto rozhodnutí. Absentuje v nich akákoľvek skutková argumentácia, z ktorej by bolo možné správnu

úvahou vyvodiť, že vzhľadom na konkrétne okolnosti v danej veci je daný verejný záujem na obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade, čo znamená, že rozhodnutia neobsahujú skutkové dôvody, o ktoré boli opreté rozhodovacie dôvody. Z uvedeného potom vyplýva, že bola dôvodná žalobná argumentácia, týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutí pre absenciu úvahy ohľadom preukázania verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. na obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka v nadväznosti na nedostatok konkrétnych skutkových zistení, z ktorých by bolo možné verejný záujem na dočasnom obmedzení vyvodiť.

Možno sa domnievať, že vybudovanie stavby cestného obchvatu by malo byť vo verejnom záujme. Napriek tomu však verejný záujem nie je možné chápať automaticky v tom zmysle, že vybudovanie každého cestného obchvatu je vo verejnom záujme. Z odôvodnenia rozhodnutia, ktorého podstatou je otázka existencie verejného záujmu, potom musí jednoznačne vyplývať, prečo verejný záujem prevážil nad inými (súkromnými, alebo aj verejnými) záujmami. Verejný záujem je predmetom dokazovania v rámci rozhodovania o určitej otázke, napr. vyvlastnení, a nie je možné ho vopred a priori stanoviť. Zisťovanie verejného záujmu v prípade stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ patrilo do právomoci správnych orgánov a verejný záujem mal byť v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ako i v rozhodnutí žalovaného jednoznačne definovaný. Argumentáciu ohľadne verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade, resp. na obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka nemôže vytvárať správny súd, pretože jeho úlohou je túto argumentáciu (ktorá mala byť súčasťou rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako i súčasťou rozhodnutia žalovaného) preskúmať. V predmetnej veci pri posudzovaní existencie verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, resp. na obmedzení vlastníckeho práva do jedného roka mal teda súd preskúmať závery o tom, či realizácia stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ je pri zohľadnení konkrétnych okolností prípadu v záujme väčšiny spoločnosti, a prečo a či tento verejný záujem z hľadiska primeranosti odôvodňuje zásah do individuálnych práv a záujmov vlastníka pozemkov (žalobcu v 1. rade) na pokojnom užívaní svojho majetku. Žiadne takéto závery, resp. argumentácia sa však v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, ale ani v rozhodnutí žalovaného nenachádza, pričom odkaz na právoplatné územné rozhodnutie nie je v danej veci postačujúci. Správny súd je toho názoru, že vzhľadom na existenciu rozhodnutia o trvalom vyvlastnení a rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva bolo potrebné posudzovať, prečo bolo vo verejnom záujme pri konkrétnych pozemkoch, resp. ich dieloch trvalé vyvlastnenie a prečo pri iných pozemkoch, resp. ich dieloch a častiach postačovalo vo verejnom záujme dočasné obmedzenie vlastníckeho práva.

S poukazom na vyššie uvedené bola dôvodná námietka žalobcov týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako i rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov ohľadom preukázania verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade. Žalovaný pochybil, keď prvostupňové rozhodnutie zo dňa 19. 03. 2019 potvrdil ako vecne správne, napriek uvedenému nedostatku v jeho výrokovej časti (absencia vyvlastnenia vo verejnom záujme) ako i obsahovému nedostatku jeho odôvodnenia (absencia odôvodnenia verejného záujmu na vyvlastnení), pričom tieto nedostatky v odvolacom konaní a vo svojom rozhodnutí zo dňa 25. 06. 2019 neodstránil, a preto žalobcovia dôvodne a správne namietali nezákonnosť a nepreskúmateľnosť oboch týchto rozhodnutí pokiaľ ide o nepreukázanie verejného záujmu na obmedzení vlastníckeho práva.

36. K námietke týkajúcej sa poskytnutia primeranej náhrady za vyvlastnenie (časť III.3 žaloby) správny súd uvádza, že správny orgán prvého stupňa vo svojom rozhodnutí zo dňa 19. 06. 2019 v časti II.a určil, že za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom patrí vyvlastňovanému, t.j. žalobcovi v 1. rade náhrada v sume 1.748,65 eur za rok za záber a podiel, ktorú uhradí vyvlastniteľ do 30. marca bežného roka spätne za dobu užívania v predchádzajúcom roku na bankový účet a v sume 1.136,33 eur za rok za záber a podiel, ktorú uhradí vyvlastniteľ do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba, do 30. marca bežného roka spätne za skončenú dobu užívania v predchádzajúcom roku, a to v zmysle znaleckého posudku č. 13/2017, ktorý vyhotovila znalkyňa Ing. E. R.. V časti II.b rozhodnutia určil, že za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom do jedného roka patrí vyvlastňovanému, t.j. žalobcovi v 1. rade náhrada v sume 437,96 eur za rok za záber a podiel, ktorú uhradí vyvlastniteľ do 30. marca bežného roka spätne za dobu užívania v predchádzajúcom roku na bankový účet a v sume 627,52 eur za rok za záber a podiel, ktorú uhradí vyvlastniteľ do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba, do 30. marca bežného roka spätne za skončenú dobu užívania v predchádzajúcom roku, a to v zmysle znaleckého posudku č. 15/2017 (v administratívnom spise nenachádza), ktorý vyhotovila znalkyňa Ing. E. R..

V administratívnom spise sa nachádza znalecký posudok č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017 vypracovaný znalkyňou Ing. E. R. vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkových nehnuteľností v právnom

stave pre katastrálne územie P. nad R. podľa vyhl. č. 495/2004 Z.z. okrem iného i pri dočasnom zábere pozemkov do jedného roka a nad jeden rok na časti parciel, ktoré sú odčlenené (podkladmi pre uzatváranie nájomných zmlúv č. 36315583-031-2012 vyhotovenými Ing. T. F. dňa 13. 12. 2012, autorizačne overenými Ing. C. T. dňa 17. 12. 2012) pre účel majetkoprávneho vysporiadania pozemkov pod stavbou „Cesta I/75 obchvat - Šaľa“. Ako dátum, ku ktorému sa nehnuteľnosť ohodnocuje bol stanovený dátum 09. 04. 2017.

Žalobca v priebehu vyvlastňovacieho konania vzniesol námietky k znaleckému posudku (vrátane jeho neaktuálnosti s poukazom na novelu vyhl. č. 492/2004 Z.z. platnú od 01. 09. 2017 a zmenu koeficientov pri stanovení všeobecnej hodnoty pozemkov metódou polohovej diferenciácie) a predložil znalecký posudok č. 6/2018 zo dňa 13. 03. 2018 vypracovaný znalcom Ing. S. P., podľa ktorého bol stanovený dátum, ku ktorému sa nehnuteľnosť ohodnocuje, na 23. 02. 2018. Správny orgán prvého stupňa postupoval správne a v zmysle ust. 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z., keď vyzval znalkyňu Ing. E. R. na podanie odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Znalkyňa podala vyjadrenie zo dňa 20. 12. 2018, v ktorom sa vyjadrila k námietkam žalobcu v 1. rade, popísala spôsob, akým dospela k určeniu výšky náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva, resp. za jeho obmedzenie do jedného roka a okrem iného uviedla, že od 01. 09. 2017 bola novelizovaná vyhl. č. 492/2004 Z.z. a boli okrem iného novelizované aj koeficienty pre stanovenie všeobecnej hodnoty pozemkov metódou polohovej diferenciácie. Zároveň poukázala na ust. § 9 ods. 3 písm. f) zákona č. 282/2015 Z.z., podľa ktorého znalecký posudok o všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby predložený navrhovateľom vyvlastnenia nemá byť starší ako dva roky.

V súvislosti s touto námietkou žalobcov správny súd poukazuje na dôvody rozsudku kasačného súdu, t.j. Najvyššieho správneho súdu SR v konaní pod sp. zn. 8Sžk/28/2019 zo dňa 30. 09. 2021 a je to názoru, že závery tohto rozsudku možno primerane aplikovať i v tejto veci. V odôvodnení tohto rozsudku kasačný súd okrem iného uviedol, že orgán verejnej správy rozhodujúci o výške náhrady za vyvlastnenie (v danej veci za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva) nemá možnosť zasahovať do odborného vyjadrenia/vysvetlenia znalca, ktorému je zákonom zverené posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie (v danej veci za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva). Pre orgán verejnej správy sú závery znaleckého posúdenia podkladom pre rozhodnutie vo veci a nie je oprávnený do výpočtov v nich uvedených akokoľvek zasahovať, robiť si o nich vlastný úsudok, či meniť ich. Do pozornosti žalobcov súd dáva i vzájomný vzťah medzi zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 71/1967 Zb.) a zákonom č. 282/2015 Z.z., ktorý je špeciálnou právnou úpravou a ktorý zakotvuje osobitný procesný mechanizmus uplatňujúci sa v prípade namietania skutočností, ktoré sú obsahom znaleckého posudku. Konkrétne ide o ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z., ktorý v prípade nesúhlasu so stanovením výšky náhrady za vyvlastnenie (v danom prípade za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva) znaleckým posudkom neupravuje prehodnocovanie týchto odborných záverov ďalším dokazovaním (napr. tak, ako je tomu v ust. § 36 zákona č. 71/1967 Zb., ktorého aplikácie sa domáhali žalobcovia), ale zakotvuje povinnosť orgánu verejnej správy zabezpečiť odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca, ktorú povinnosť správny orgán prvého stupňa rešpektoval. Ak by orgán verejnej správy postupoval pri vysporiadaní sa s námietkou smerujúcou voči náhrade za vyvlastnenie štandardným spôsobom ako pri každom inom dôkaze, či námietke, došlo by k popretiu zmyslu a účelu ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z., keď by nebolo zrejmé, čo by malo byť predmetom civilného sporového konania, nakoľko celé dokazovanie vo vzťahu k otázke správnosti určenia výšky náhrady za vyvlastnenie, by bolo realizované v administratívnom - vyvlastňovacom konaní. Pri uplatnení takéhoto procesného postupu (ktorého sa domáhali žalobcovia) by sa právna úprava ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. stala obsolétnou.

Vyvlastňovacie konanie v predmetnej veci sa začalo dňa 27. 09. 2018, kedy bol správne orgánu prvého stupňa doručený návrh navrhovateľa vyvlastnenia zo dňa 25. 09. 2018, prílohou ktorého bol znalecký posudok č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017. Zodpovedá skutočnosti, že znalecký posudok v čase, keď bol predložený ako príloha návrhu na vyvlastnenie nebol starší ako dva roky, ale súd je toho názoru, že pokiaľ došlo od 01. 09. 2017 k zmene koeficientov ovplyvňujúcich stanovenie ceny nájmu nehnuteľností, na túto skutočnosť bolo potrebné náležite reagovať zo strany vyvlastniteľa ako i zo strany správneho orgánu prvého stupňa. Vyvlastňovacie konanie sa začalo dňa 27. 09. 2018 a správny súd je toho názoru, že pokiaľ v čase medzi vypracovaním znaleckého posudku a začiatkom vyvlastňovacieho konania došlo k zmene právneho predpisu, t.j. vyhlášky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov, bolo potrebné zabezpečiť, aby znalecký posudok zodpovedal právnym predpisom aktuálnym v čase začatia, vyvlastňovacieho konania, najmä, ak novelizácia tejto vyhlášky priniesla možnosť určenia vyššej ceny nehnuteľností, resp. určenia vyššej ceny nájmu pre

vyvlastňovaného. V prípade, ak by vyvlastníteľom predložený znalecký posudok pri určovaní náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva vychádzal z aktuálnych cenových predpisov platných v čase začatia vyvlastňovacieho konania, mohlo by sa tým predísť námietkam žalobcov týkajúcim sa stanovenia ceny za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva, príp. i súdnemu civilnému sporu. Z toho dôvodu je správny súd toho názoru, že v predmetnej veci mal správny orgán prvého stupňa trvať na predložení znaleckého posudku, ktorý by vychádzal z aktuálnych cenových predpisov, resp. mal trvať na predložení dodatku k znaleckému posudku, a to i v prípade, ak predložený znalecký posudok zo dňa 01. 05. 2017 nebol starší ako dva roky, nakoľko v dôsledku zmeny cenového predpisu to bolo potrebné. Stanovenie aktuálnej ceny nehnuteľností, resp. ceny nájmu nehnuteľností nebolo možné dosiahnuť postupom podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z., t.j. podaním odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca (ktorý postup však bol potrebný i z dôvodu, že žalobca v 1. rade namietal okrem ceny i ďalšie skutočnosti, ktoré boli obsahom znaleckého posudku), pretože náhrada za vyvlastnenie, resp. dočasné obmedzenie vlastníckeho práva sa stanovuje na základe znaleckého posudku. V prípade, ak by navrhovateľ vyvlastnenia (vyvlastníteľ) predložil znalecký posudok vychádzajúci z aktuálnej cenovej právnej úpravy v čase začatia vyvlastňovacieho konania, ktorý by správny orgán prvého stupňa použil pri určení náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva a žalobca v 1. rade ako vyvlastňovaný by so závermi tohto posudku nesúhlasil, jediným zákonným a do úvahy prichádzajúcim postupom zo strany správneho orgánu prvého stupňa by bolo opätovne uplatnenie postupu podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z., resp. v súlade s ust. § 13 ods. 3 písm. a/ tohto zákona by správny orgán prvého stupňa odkázal žalobcu v 1. rade s jeho požiadavkou na vyššiu náhradu za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva na civilný súd. Správny orgán prvého stupňa takto i postupoval, ale podľa názoru správneho súdu predčasne, nakoľko náhrada za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva nebola stanovená podľa aktuálneho cenového predpisu platného v čase začatia vyvlastňovacieho konania, ktorá podľa žalobcu, vzhľadom na zmenu koeficientov, mohla priniesť stanovenie vyššej náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva.

Správny súd však nepovažoval za dôvodnú námietku, spočívajúcu v tom, že správny orgán prvého stupňa mal ustanoviť „nezávislého“ znalca. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, na ktoré žalobcovia v žalobe poukazovali, vychádzalo u inej právnej úpravy, a preto nebolo možné v predmetnej veci z neho vychádzať. Vzhľadom na znenie ust. § 4 ods. 4 a ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z., ktorý je špeciálnou právnou úpravou vo vzťahu k zákonu č. 71/1967 Zb. sa žalobca v 1. rade nemôže domáhať dokazovania v zmysle tohto zákona, resp. nemôže očakávať, že vyvlastňovací orgán bude vykonávať dokazovanie v zmysle tohto zákona za účelom stanovenia náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva. Taktiež žalobcovia nedôvodne namietali, že o podanie odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia správny orgán prvého stupňa požiadala znalkyňa, ktorý znalecký posudok vypracovala. Ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. je podľa názoru súdu formulované tak, že vyjadrenie alebo vysvetlenie má podať znalec, ktorý znalecký posudok vypracoval.

Za dôvodnú nebolo možné považovať ani požiadavku žalobcu v 1. rade na poskytnutie náhradných pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky. Z ust. § 4 ods. 1, 2 zákona č. 282/2015 Z.z. vyplýva, že vyvlastnenému patrí za vyvlastnenie primeraná náhrada, ktorá sa poskytuje v peniazoch, ale v prípade, ak je možné majetkové vyrovnanie za vyvlastnený pozemok pridelením náhradného pozemku a vyvlastňovaný s tým súhlasí, tento spôsob vyrovnania má prednosť pred poskytnutím náhrady v peniazoch. Tento spôsob vyrovnania sa nevzťahuje na vyvlastnenie podľa osobitných zákonov, medzi ktorými je uvedený i zákon č. 135/1961 Zb. a konkrétne ust. § 17a tohto zákona, pričom sa jedná o taxatívny výpočet zákonov. V dôvodovej správe k ust. § 4 zákona č. 282/2015 Z.z. je výslovne uvedené, že „Z aplikačnej praxe vyvstala opodstatnená požiadavka riešiť osobitným spôsobom poskytovanie náhrad v prípade vyvlastňovania na účely stavieb ciest, dráh, letísk a verejných prístavov podľa osobitných zákonov, kedy bude možné náhradu za vyvlastnenie nehnuteľnosti pre daný účel poskytnúť výlučne formou peňažných prostriedkov. Dôvodom je skutočnosť, že proces majetkoprávneho vysporiadania nehnuteľností predstavuje v procese výstavby týchto stavieb jeden z najvýznamnejších, ako aj časovo najnáročnejších procesov. Navrhovanou úpravou sa v prípade týchto účelov vyvlastnenia ruší povinnosť zabezpečenia náhrady formou vecného plnenia, a to obstaraním alebo výstavbou rodinného domu alebo bytu, pretože táto náhrada predstavuje z pohľadu vyvlastníteľa (stavebníka líniových stavieb), s ohľadom na množstvo vysporiadavaných nehnuteľností najmä značné časové, ale aj administratívne zaťaženie, čo je v rozpore s plnením uznesení vlády Slovenskej republiky týkajúcich sa výstavby jednotlivých úsekov diaľnic a rýchlostných ciest“. Poznámka pod čiarou skutočne nie je normatívnou časťou textu (ako to tvrdia aj žalobcovia v žalobe), má len pomocnú funkciu a interpretačný charakter pre „zorientovanie“ a výklad danej normy. Kľúčové je tak brať do úvahy zámer zákonodarcu, ktorý je vyjadrený vo vyššie citovanej dôvodovej správe. S poukazom na celkom jednoznačnú formuláciu

ust. § 4 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z.z. o tom, že vyrovnanie spočívajúce v pridelení náhradného pozemku sa nevzťahuje na vyvlastnenie podľa osobitných predpisov, ktorých taxatívny výpočet je uvedený v poznámke 3) pod čiarou k tomuto ustanoveniu a zámer zákonodarcu zhrnutý do vyššie citovanej dôvodovej správy k ust. § 4 zákona č. 282/2015 Z.z. je potom správny súd toho názoru, že majetkové vyrovnanie za vyvlastnený pozemok (resp. pozemok, ku ktorému bolo vlastnícke právo dočasne obmedzené) formou pridelenia náhradného pozemku sa nevzťahuje na vyvlastnenie podľa zákona č. 135/1961 Zb. a námietka žalobcov je nedôvodná.

37. S námietkou týkajúcou sa poskytnutia primeranej náhrady za vyvlastnenie súvisia i námietky žalobcov v časti žaloby označenej ako III.4 (ďalšie podmienky zákona o vyvlastňovaní). Z predloženého spisu správny súd zistil, že pred začatím vyvlastňovacieho konania Slovenská správa ciest (navrhovateľ vyvlastnenia) ako nájomca zaslala doporučené s doručenkou do vlastných rúk žalobcovi v 1. rade (vyvlastňovaný) ako prenajímateľovi tri písomné návrhy na uzavretie nájomnej zmluvy, a to návrh nájomnej zmluvy č. 1155/6153/NZ-2017 (dočasný záver pozemkov), ktorý bol doručený dňa 16. 06. 2017, návrh nájomnej zmluvy č. 1529/6153/NZ-2018 (dočasný záber pozemkov), ktorý bol doručený dňa 16. 07. 2018 a návrh nájomnej zmluvy č. 1530/6153/NZ- 2018 (záber do jedného roka), ktorý bol doručený taktiež dňa 16. 07. 2018, pričom všetky návrhy nájomných zmlúv obsahujú konštatovanie, že cena za prenájom bola určená v súlade s vyhláškou č. 492/2004 Z.z. v platnom znení znaleckým posudkom č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017, ktorý vypracovala Ing. E. R.. Sprievodné listy k týmto návrhom nájomných zmlúv obsahovali upozornenie v zmysle ust. § 17 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb., že ak vlastníak nehnuteľnosti neodpovie do 15 dní odo dňa doručenia, bude sa predpokladať, že dohodu odmieta. V prípade návrhu nájomnej zmluvy č. 1155/6153/NZ-2017 (dočasný záver pozemkov), ktorý bol doručený dňa 16. 06. 2017 a zákonom stanovená lehota na doručenie odpovede žalobcu v 1. rade navrhovateľovi nájomnej zmluvy uplynula dňom 03. 07. 2017, ale v administratívnom spise sa nenachádza žiadna odpoveď žalobcu v 1. rade doručená Slovenskej správe ciest v tomto čase, z čoho treba vyvodiť záver, že žalobca návrh nájomnej zmluvy odmietol. Návrh nájomnej zmluvy doručenej dňa 16. 06. 2017 pritom vychádzal zo znaleckého posudku č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017, ktorý bol vypracovaný podľa v tom čase platného cenového predpisu, t.j. vyhl. č. 492/2004 Z.z. v znení platnom do 30. 08. 2017. V prípade návrhu na uzavretie nájomnej zmluvy pod č. č. 1529/6153/NZ-2018 (dočasný záber pozemkov) a návrhu na uzavretie nájomnej zmluvy č. 1530/6153/NZ- 2018 (záber do jedného roka), ktoré boli doručené dňa 16. 07. 2018, márne uplynula zákonom stanovená lehota dňa 31. 07. 2018, a teda bolo dôvodné predpokladať, že s predloženými návrhmi týchto nájomných zmlúv žalobca v 1. rade ako prenajímateľ nesúhlasil. Toto sa potvrdilo i v jeho podaní zo dňa 30. 07. 2018, ktoré však bolo doručené Slovenskej správe ciest dňa 01. 08. 2018 (teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty), v ktorom navrhol dohodu o výške nájmu podľa znaleckého posudku č. 6/2018, ktorý vypracoval na základe jeho objednávky znalec Ing. S. P.. Zároveň namietal, že všeobecná hodnota pozemkov uvedená v znaleckom posudku nevyjadruje ich aktuálnu trhovú hodnotu a ani cena za prenájom vypočítaná z tejto všeobecnej hodnoty nebola stanovená správne.

Podľa názoru súdu pokiaľ Slovenská správa ciest ako nájomca mienila uzavrieť so žalobcom ako prenajímateľom nájomnú zmluvu č. 1529/6153/NZ-2018 (dočasný záber pozemkov) a č. 1530/6153/NZ-2018 (záber do jedného roka), cena nájmu mala vychádzať z aktuálnej právnej úpravy platnej v čase, keď návrhy týchto dvoch zmlúv boli žalobcovi zasielané, teda v júli 2018. Nakoľko k uzavretiu uvedených nájomných zmlúv nedošlo (aj z dôvodu, že žalobca v 1. rade nesúhlasil s cenou nájmu), ale z dôvodu výstavby stavby „Cesta I/75 Šaľa - obchvat“ bolo potrebné vo verejnom záujme dočasne obmedziť vlastnícke právo žalobcu v 1. rade ku konkrétnym nehnuteľnostiam, mala Slovenská správa ciest ako navrhovateľ dočasného obmedzenia vlastníckeho práva spolu s návrhom na dočasné obmedzenie vlastníckeho práva predložiť znalecký posudok vypracovaný podľa právnej úpravy platnej od 01. 09. 2017, teda i v čase začatia vyvlastňovacieho konania (t.j. dňa 27. 09. 2018), nakoľko táto môže byť pre žalobcu v 1. rade výhodnejšia a podľa tohto znaleckého posudku mala byť určená i náhrada za dočasné užívanie pozemkov. Znalecký posudok č. 13/2017 zo dňa 01. 05. 2017 nevychádzal z aktuálnej cenovej úpravy platnej v čase začatia vyvlastňovacieho konania, nakoľko bol vypracovaný podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov platnom do 30. 08. 2017, pričom od 01. 09. 2017 došlo k novelizácii tejto vyhlášky, ktorá sa týkala i prílohy č. 3, v ktorej je upravený postup stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností a stavieb, pri ktorom došlo i k zmene viacerých faktorov ovplyvňujúcich napr. i stanovenie všeobecnej hodnoty nájmu za pozemok, pri ktorej sa dodržia rovnaké zásady ako pri stanovení všeobecnej hodnoty pozemku.

38. V časti III.5 žaloby žalobcovia namietali ďalšie procesné pochybenia vyvlastňujúcich orgánov a konkrétne účastníctvo žalobkyne v 2. rade vo vyvlastňovacom konaní. Žalobkyňa v 2. rade mala byť v zmysle ust. § 8 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. účastníčkou predmetného vyvlastňovacieho konania od jeho začiatku, a to z toho titulu, že vlastnícke právo k vyvlastňovaným pozemkom, resp. k pozemkom, u ktorých malo byť dočasne obmedzené vlastnícke právo žalobcu v 1. rade bolo predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/38/2018. V predložennom administratívnom spise sa nachádzajú výpisy z listov vlastníctva s dátumom 02. 10. 2018, 03. 10. 2018, 11. 10. 2018 a 18. 03. 2019, v ktorých je vyznačená poznámka o návrhu žalobkyne v 2. rade (G. H. ako žalobkyňa) o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam proti žalobcovi v 1. rade (Ing. I. T. ako žalovaný), pričom medzi nehnuteľnosťami sa nachádzajú i nehnuteľnosti, u ktorých navrhovateľ vyvlastnenia v návrhu zo dňa 25. 09. 2018 navrhoval dočasné obmedzenie vlastníckeho práva, resp. obmedzenie vlastníckeho práva od jedného roka. Uvedená skutočnosť bola nepochybne dôvodom, aby s ňou správny orgán prvého stupňa konal ako s účastníčkou vyvlastňovacieho konania a umožnil jej realizovať všetky práva, ktoré vyplývajú pre účastníka vyvlastňovacieho konania zo zákona č. 282/2015 Z.z. ako i zo zákona č. 71/1967 Zb., a to až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci vednej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/38/2018. Námietka žalobkyne v 2. rade, že správny orgán prvého stupňa takto nepostupoval a okrem iného jej napr. neumožnil zúčastniť sa ústneho pojednávania konaného dňa 19. 11. 2018 by bez ďalšieho bola dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. 03. 2019 ako i rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. 06. 2019 a vrátenie veci správneho orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to podľa ust. § 191 ods. 1 písm. g/ s použitím ust. § 191 ods. 3 písm. a/, ods. 4 SSP, teda z dôvodu, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom na to, že účastníctvo vo vyvlastňovacom konaní je v zmysle ust. § 8 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. limitované trvaním súdneho konania vo veci určenia vlastníckeho práva k vyvlastňovanému pozemku, správny súd zisťoval na pojednávaní konanom dňa 08. 11. 2022 stav súdneho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/38/2018 na Okresnom súde Galanta, pričom právna zástupkyňa žalobcov oznámila, že toto konanie je právoplatne ukončené. Okresný súd Galanta následne na základe vyžiadania zaslal tunajšiemu súdu právoplatné uznesenie č.k. 10C/38/2018-50 zo dňa 24. 06. 2020 v znení opravného uznesenia č.k. 10C/38/2018-56 zo dňa 11. 08. 2020, ktorým bolo konanie v predmetnej veci zastavené z dôvodu, že žalobkyňa (v správnom súdnom konaní žalobkyňa v 2. rade) vzala žalobu proti žalovanému (v správnom súdnom konaní žalobcovi v 1. rade) späť z dôvodu mimosúdnej dohody. Zastavenie civilného súdneho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/38/2018 o určenie vlastníckeho práva znamená, že žalobkyňa v 2. rade prestala byť účastníčkou vyvlastňovacieho konania a tým odpadol i dôvod zrušenia žalobou napadnutých rozhodnutí podľa ust. § 191 ods. 1 písm. g/ SSP a vrátenia veci na ďalšie konanie správneho orgánu prvého stupňa, ktorý by už so žalobkyňou v 2. rade nemohol konať ako s účastníčkou vyvlastňovacieho konania a odstraňovať vyššie uvedené pochybenia vo vyvlastňovacom konaní, nakoľko momentom právoplatného ukončenia civilného súdneho konania vedeného na Okresnom súde Galanta, žalobkyňa v 2. rade prestala byť účastníčkou vyvlastňovacieho konania.

39. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa bola nepreskúmateľnosť týchto rozhodnutí pre ich nezrozumiteľnosť, resp. nedostatok dôvodov, čo správny súd podrobne odôvodnil v 35. bode tohto rozsudku, pričom výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a jeho odôvodnenie nezodpovedalo zákonným požiadavkám na vyvlastňovacie rozhodnutie. Žalovaný preto pochybil, keď rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil s takýmito vadami, ktoré mali vplyv na jeho zákonnosť, pričom ani rozhodnutie žalovaného nemožno považovať za náležité a v súlade so zákonom odôvodnené, pokiaľ ide o preukazovanie verejného záujmu. S poukazom na uvedené správny súd v zmysle petitu žaloby zrušil obe rozhodnutia a vec vrátil správneho orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa bude postupovať vo vyššie naznačenom smere v zmysle ust. § 9 a nasl. zákona č. 282/2015 Z.z., t.j. okrem iného vyzvať navrhovateľa vyvlastnenia na predloženie znaleckého posudku (resp. dodatku k znaleckému posudku) vypracovaného v súlade s platnou právnou úpravou, ako i na preukázanie toho, že pokus o nadobudnutie práva k pozemkom formou uzavretia nájomných zmlúv bol bezvýsledný. Ďalší postup bude závisieť i od toho, či žalobca v 1. rade bude alebo nebude súhlasiť so znaleckým posudkom vypracovaným podľa aktuálnej právnej úpravy a s návrhmi predloženými navrhovateľom vyvlastnenia. Žalobca v 1. rade však ani v ďalšom konaní nemôže očakávať, že mu bude poskytnutá náhrada vo forme pridelenia náhradných pozemkov, resp. že správny orgán bude vykonávať dokazovanie za účelom určenia sumy náhrady za dočasné obmedzenie

vlastníckeho práva, resp. za obmedzenie vlastníckeho práva na dobu jedného roka, nakoľko takýto postup v zmysle zákona č. 282/2015 Z.z. nie je možný. V prípade, ak žalobca ani po predložení znaleckého posudku, resp. jeho dodatku vypracovaného v súlade s platnou právnou úpravou a príslušných návrhov zo strany vyvlastníteľa nebude súhlasiť s navrhovanou náhradou za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva (za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka), správny orgán prvého stupňa bude postupovať podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z.z. a následne vydá rozhodnutie so všetkými náležitosťami v zmysle ust. 13 tohto zákona, ktoré náležite a v súlade so zákonom odôvodní, a to i pokiaľ ide o existenciu verejného záujmu. Správny súd dáva do pozornosti žalobcu v 1. rade vzhľadom k jeho žalobným námietkam, že správny orgán prvého stupňa ako vyvlastňovací orgán môže postupovať len v zmysle ust. § 4 ods. 4 a ust. § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z.z. teda tak, že v prípade, ak nedôjde medzi vyvlastníteľom a vyvlastňovaným (žalobcom v 1. rade) k dohode o náhrade za vyvlastnenie, určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemkov, resp. určí náhradu za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva a za obmedzenie vlastníckeho práva do jedného roka, a to na základe znaleckého posudku predloženého podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 282/2015 Z.z., teda znaleckého posudku predloženého navrhovateľom vyvlastnenia a s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného žalobcu v 1. rade bez prerušenia konania na súd. Iný postup príslušný právny predpis správneho orgánu prvého stupňa neumožňuje, z čoho vyplýva, že nemôže prihliadať na znalecký posudok predložený vyvlastňovaným a určovať náhradu podľa tohto posudku, ani vykonávať dokazovanie v zmysle požiadaviek žalobcu v 1. rade na určenie inej náhrady za dočasné obmedzenie vlastníckeho práva, aká vyplýva zo znaleckého posudku predloženého navrhovateľom vyvlastnenia.

40. Právnym názorom súdu sú správne orgány viazané s poukazom na ust. § 191 ods. 6 SSP a táto viazanosť v zásade platí do nezmenenia sa rozhodnej skutkovej a právnej situácie.

41. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalobcom, ktorí mali v konaní úspech (súd žalobe vyhovel), priznal právo na plnú náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 167 ods. 1 SSP. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ust. § 175 ods. 2 SSP).

O trovách príbratého účastníka súdneho konania (Slovenská správa ciest) rozhodol správny súd tak, že mu nepriznal náhradu trov konania podľa ust. § 169 SSP, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov pre tohto účastníka konania. Správny súd uznesením č.k. 11S/81/2019-164 zo dňa 30. 06. 2020 príbral do súdneho konania účastníka administratívneho konania (Slovenská správa ciest), ale neuložil mu žiadnu povinnosť, v súvislosti s plnením ktorej by mu vznikli trovy konania. Za uloženie povinnosti nemožno považovať výzvu súdu zo dňa 30. 10. 2020, aby sa k podanej žalobe príbratý účastník konania vyjadril s poučením, že ak tak neurobí, správny súd môže vo veci konať ďalej (ust. § 105 ods. 2 SSP). Slovenská správa ciest podala písomné vyjadrenie zo dňa 23. 11. 2020 k podanej žalobe a jej zástupca sa pojednávaní v predmetnej veci nezúčastnil, a teda spoločnosti nevznikli v tejto súvislosti ani trovy konania. Správny súd nezistil ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by bolo možné príbratému účastníkovi konania priznať právo na náhradu trov konania.

42. Súd takto rozhodol v pomere hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak. (ust. § 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (ust. § 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v ust. § 440 ods. 1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.